

0.1.SPRAWOZDANIE

z wizytacji Zakładu Karnego w G. obejmującej całokształt zagadnień określonych w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego (Dz. U. z 2003 r., Nr 152, poz. 1496).

Wizytację przeprowadził

w dniach 19,20 i 26 kwietnia 2018 r.

sędzia

Sądu Okręgowego w Łomży

Stanisław Guziejko

0.4.Zakres wizytacji:

Ogólna charakterystyka jednostki penitencjarnej - str.5

Ocena sposobu wykonania zaleceń związanych z poprzednią wizytacją - str.7

Zagadnienia wynikające z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego (Dz. U. 2003 Nr 152, poz. 1496), a w szczególności:

1) legalności wykonywania orzeczonej kary, legalności osadzenia i przebywania skazanych w zakładach karnych oraz ich zwalniania z tych zakładów - str.9

2) wykonywania zadań penitencjarnych i działalności resocjalizacyjnej zakładu karnego oraz przebiegu procesu resocjalizacji skazanych, zwłaszcza przestrzegania praw i obowiązków skazanych oraz zasadności i skuteczności stosowanych metod i środków oddziaływania penitencjarnego, prawidłowości i terminowości dokonywania okresowych ocen postępów w resocjalizacji i opiniowania skazanych - str. 12

3) działalności zakładu karnego w zakresie rozpoznawania osobowości skazanych, zwłaszcza przeprowadzania badań psychologicznych i psychiatrycznych oraz gromadzenia informacji dotyczących osoby skazanego - str.20

4) kwalifikowania skazanych do właściwych systemów wykonywania kary, ustalania indywidualnych programów oddziaływania oraz sposobu ich realizacji - str. 23

5) kwalifikowania skazanych jako niebezpiecznych - str. 26

6) prawidłowości zaliczenia skazanych do odpowiednich grup i podgrup klasyfikacyjnych, kierowania do właściwych zakładów karnych, rozmieszczania wewnątrz tych zakładów, jak również dokonywania zmian w tym zakresie - str. 26

7) różnicowania sposobu i warunków wykonywania kary pozbawienia wolności, kary aresztu i kary aresztu wojskowego - str.27

8)ustalonego w zakładzie karnym porządku i dyscypliny - str. 27

9) wykorzystywania pracy jako środka oddziaływania penitencjarnego, przestrzegania przepisów dotyczących czasu, bezpieczeństwa i higieny pracy, kierowania w pierwszej kolejności do odpłatnego zatrudnienia zobowiązanych do świadczeń alimentacyjnych, a także skazanych mających szczególnie trudną sytuację materialną, osobistą lub rodzinną, oraz prawidłowości ustalania należności za pracę - str. 28

10) kierowania skazanych do nauczania ogólnego i zawodowego, jak również przestrzegania ustalonych zasad szkolenia i samokształcenia - str. 34

11) organizowania czasu wolnego skazanych, zwłaszcza zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć wychowania fizycznego i sportowych, oraz pobudzania aktywności społecznej skazanych - str. 36

12) prawidłowości przyznawania nagród, ulg i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego oraz wymierzania kar dyscyplinarnych i wykorzystywania ich jako środka oddziaływania penitencjarnego - str. 38

13) współdziałania ze społeczeństwem, zwłaszcza z zakładami pracy zatrudniającymi skazanych, placówkami oświatowo-wychowawczymi i rodzinami skazanych oraz pozyskiwania ich do udziału w procesie wychowawczym - str. 39

14) przestrzegania praw skazanych w zakresie korzystania z praktyk i posług religijnych, uczestniczenia w prowadzonym nauczaniu religii i udziału w działalności charytatywnej i społecznej kościoła lub innego związku wyznaniowego - str. 40

15) warunków bytowych skazanych, stanu opieki medycznej i stanu sanitarnego - str. 41

16) prawidłowości i terminowości załatwiania próśb, skarg i wniosków skazanych - str. 52

17) kolejności wykonywania orzeczeń, jak również prawidłowości zawiadamiania o przystąpieniu do wykonania orzeczenia lub o braku możliwości przystąpienia do jego wykonywania oraz przysyłania obliczenia kary - str. 58

18) prawidłowości i terminowości realizacji świadczeń alimentacyjnych oraz innych należności stwierdzonych tytułem wykonawczym - str. 59

19) przestrzegania przepisów o bezpieczeństwie w zakładzie karnym, w tym przepisów dotyczących użycia broni, siły fizycznej i środków przymusu bezpośredniego str. 60

20) prawidłowości postępowania administracji zakładu karnego w razie ujawnienia popełnienia przestępstwa, a także w wypadkach buntów, samouszkodzeń i zgonów - str. 61

21) zakresu, terminowości i trafności podejmowanych czynności mających na celu przygotowanie skazanego do życia po zwolnieniu z zakładu karnego - str. 63

22) udzielania pomocy postpenitencjarnej, zwłaszcza w zakresie uzyskania przez skazanego dokumentów tożsamości, znalezienia pracy i zakwaterowania po zwolnieniu z zakładu karnego, a także pomocy w ustaleniu niezdolności do pracy i prawa do renty z tytułu tej niezdolności - str. 63

IV. Zalecenia powizytacyjne - str. 66

Z uwagi na specyfikę Zakładu Karnego w G. niektóre z punktów wyszczególnionych wyżej omówiono łącznie.

I. Ogólna charakterystyka jednostki penitencjarnej.

Zakład Karny w G. został formalnie powołany do życia Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości o wykazie jednostek penitencjarnych i ich przeznaczeniu z dnia 2 stycznia 1996 r., z tym że wówczas faktycznie pozostawał on jednostką penitencjarną w budowie. Jeszcze do końca 1998 r. administracyjnie obsługiwany był przez Zakład Karny w B., dopiero od 1 stycznia 1999 r. został usamodzielniony. Pierwszy transport skazanych zgodnie z decyzją Dyrektora Okręgowego SW w Białymstoku przybył tu w dniu 11 czerwca 1999 r.

Aktualnie Zakład Karny w G. jest zakładem typu półotwartego i otwartego dla mężczyzn odbywających karę po raz pierwszy. Zgodnie z Zarządzeniem nr 9 Dyrektora Generalnego z dnia 01.02.2011r. zmieniającego zarządzenie w sprawie określenia przeznaczenia zakładów karnych usankcjonowano stan faktyczny poprzez likwidację zawieszonych kilka lat wcześniej oddziałów: oddziału zakładu karnego typu otwartego dla młodocianych oraz oddziału zakładu karnego typu półotwartego dla młodocianych.

Jego pojemność początkowo została ustalona i zatwierdzona przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w dniu 11 grudnia 2000r. na 171 miejsc, a po adaptacji budynku administracyjnego i przeniesieniu się tam administracji od 4 października 2001 r. na 225 miejsc.

Od czasu ostatniej wizytacji, która została przeprowadzona w dniu 3 kwietnia 2014 r. zaludnienie oddziałów mieszkalnych oscylowało w granicach 200 skazanych. Osadzeni przebywali w warunkach zgodnych z ustawową normą powierzchni mieszkalnej. Przekroczenie normy powierzchni w celi mieszkalnej 3 m² na jedną osobę w opiniowanym okresie nie występowało. Obecnie jednostka nie jest przełudniona. W dniu 19.04.2018r. na ewidencji jednostki znajdowało się 201 osadzonych, w tym 1 na niepowrocie. Faktycznie więc przebywało 200 osadzonych, co stanowiło 88,9% pojemności jednostki.

W jednostce nadal funkcjonują cztery oddziały:

I – oddział zakładu karnego typu półotwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 42 miejsca;

II – oddział podzielony na dwa 2 i 2A – 2 to oddział zakładu karnego typu półotwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 42 miejsca, 2A to oddział zakładu karnego typu otwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 19 miejsc;

III- oddział zakładu karnego typu półotwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 61 miejsc;

IV - oddział zakładu karnego typu półotwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 61 miejsc.

II. Ocena sposobu wykonywania zaleceń związanych z poprzednią wizytacją.

Ostatnie wizytacje w Zakładzie Karnym w G. miały miejsce w dniach 3 kwietnia 2014 r.(w zakresie zagadnień wynikających z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego / Dz.U. z 2003r. Nr 152, poz.1496/. była przeprowadzone przez sędziego Stanisława Guziejko Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Łomży.

Wizytacje powyższe pozytywnie oceniły funkcjonowanie Zakładu Karnego w G. na wszystkich odcinkach zaś w celu jeszcze lepszego funkcjonowania tego zakładu zalecono:

1. podstawowym i priorytetowym zaleceniem było podejmowanie przez Dyrektora Zakładu Karnego czynności zmierzających do zapewnienia aby powierzchnia w celi mieszkalnej na jednego skazanego wynosiła nie mniej niż 3 metry kwadratowe co miało związek z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26.05.2008r / SK 25/0 /, w którym trybunał ten stwierdził, że art.248 § 1 kkw jest niezgodny z art. 31 ust.3 Konstytucji;
2. prowadzenie dokładnych badań osobo-poznawczych skazanych odbywających karę pozbawienia wolności, a w szczególności dążenie do dokładnego rozpoznania środowiska osadzonych w celu zmniejszenia liczby zdarzeń będących wypadkami nadzwyczajnymi i dążenia do ich całkowitego wyeliminowania;
3. niedopuszczanie do przewlekłości postępowania na odcinku przesyłania korespondencji do sądu, zwłaszcza opinii i pism procesowych złożonych przez skazanych do administracji celem ich przesłania sądowi / szczególnie wnioski o przerwę warunkowe przedterminowe zwolnienie i zażaleń na decyzje / oraz niezwłoczne doręczanie dokumentacji i orzeczeń skazanym, w szczególności tym, którzy opuszczają zakład karny ;
4. kontynuowanie działań do pozyskiwania nowych miejsc pracy dla skazanych, pomimo bardzo dobrych dotychczasowych wyników osiąganych na tym odcinku i stałe zwiększanie ilości zatrudnionych osadzonych zobowiązanych do płacenia alimentów;
5. w trakcie działań penitencjarnych nakłaniać skazanych do podejmowania nauczania i uczestniczenia w organizowanych kursach zawodowych;
6. dalsze kontynuowanie starań o systematyczny spadek liczby osadzonych związanych z podkulturą więzienną;
7. dalszą dbałość o przestrzeganie terminów dokonywanych ocen postępów skazanych w resocjalizacji;
8. dążenie do tego aby jak największa ilość skazanych odbywała karę w systemie programowanego oddziaływania.

We wszystkich powyższych aktach w potwierdzeniu legalności zwolnienia wpisano datę i powód zwolnienia oraz potwierdzono legalność zwolnienia przez kierownika działu ewidencji i dyrektora zakładu karnego. Za nim komplet dokumentów stanowiących podstawę zwolnienia (w kilku przypadkach było to postanowienie o warunkowym przedterminowym zwolnieniu z nakazem zwolnienia). Na obwołucie akt ewidencyjnych także umieszczono adnotację o zwolnieniu osadzonego ze wskazaniem daty i powodu, jak również miejsca, do którego udał się po zwolnieniu opatrzoną podpisami kierownika działu ewidencji i dyrektora zakładu karnego z datą i odciskiem stempla. We wszystkich wypadkach porównano daty zwolnienia z datą otrzymania dokumentów i były one zgodne.

W przypadku udzielenia przerwy w odbywaniu kary zwalniany poucza się o tym, kiedy i do jakiej jednostki ma zgłosić się do dalszego odbywania kary, a przyjęcie do wiadomości tej informacji potwierdza datą i czytelnym podpisem. Akta takich osób przesyłane są tymże właściwym jednostkom penitencjarnym.

2). Wykonywanie zadań penitencjarnych i działalność resocjalizacyjna zakładu karnego oraz przebieg procesu resocjalizacji skazanych, zwłaszcza przestrzegania praw i obowiązków skazanych oraz zasadności i skuteczności stosowanych metod i środków oddziaływania penitencjarnego, prawidłowości i terminowości dokonywania okresowych ocen postępów w resocjalizacji i opiniowania skazanych.

Stosownie do § 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych (z późn. zm.) Dyrektor Zakładu Karnego w G. w ramach koordynowania oddziaływań penitencjarnych i sprawowanego nadzoru dba o ich jednolitość w jednostce. Oddziaływania penitencjarne są realizowane w szczególności przez dział penitencjarny. Obsadę kadrową działu penitencjarnego stanowią funkcjonariusze: kierownik działu, sześcioro wychowawców oddziałów, wychowawca ds. pomocy postpenitencjarnej i biblioteki, psycholog, dwie osoby odpowiedzialne za zatrudnienie osadzonych oraz cywil- kapelan (część etatu cywilnego)- łącznie 12 osób. Za realizację zajęć sportowych i kulturalno-oświatowych odpowiada 2 wychowawców oddziałów.

Obsada kadrowa wychowawcza w pionie penitencjarnym w chwili obecnej jest zgodna ze standardami wynikającymi z obowiązujących przepisów (1 wychowawca na 40 osadzonych). Nieco przekroczone parametry są natomiast w przypadku pracy prowadzonej przez 1 psychologa, gdyż standardy przewidują 1 psychologa na 200 osadzonych, a ustalona pojemność jednostki wynosi 225 miejsc. Działania podjęte w tym kierunku przez dyrektora jednostki nie przyniosły oczekiwanych efektów-po ogłoszeniu naboru na część etatu psychologa nie zgłosił się żaden kandydat.

Specyfika tej jednostki, która jest mała, wymaga jednak niekiedy wykonywania przez nich – w razie takiej potrzeby – również innych zadań np. dokonywanie kontroli zatrudnienia zewnętrznego, nadzorowanie grupy skazanych uczestniczących w zajęciach praktycznych w ramach realizowanych kursów i szkoleń zawodowych.

Ponieważ prowadzone w zakładach karnych oddziaływania na skazanych mające na celu osiągnięcie celów kary pozbawienia wolności, muszą – stosownie do art. 67 §3 kkw - odbywać się przy poszanowaniu ich praw i wymaganiu wypełniania przez nich obowiązków, oczywista jest konieczność zapoznania skazanych z tymi prawami i obowiązkami. W Zakładzie Karnym w G. skazani o prawach, obowiązkach oraz o obowiązującym w zakładzie porządku wewnętrznym informowani są podczas rozmowy po przetransportowaniu przeprowadzanej przez funkcjonariuszy działu penitencjarnego. Rozmowa taka, jak wynika z analizowanych danych, w każdym wypadku miała miejsce tego samego lub najpóźniej w ciągu jednego dnia po przetransportowaniu.

I tak przykładowo:

-IDO (...) przybył do jednostki 18.07.2017 r. –rozmowę przeprowadzono 18.07.2017 r. ,

-IDO (...) przybył do jednostki 30.01.2017 r. –rozmowę przeprowadzono 31.01.2017 r. ,

-IDO (...) przybył do jednostki 03.01.2017 r. –rozmowę przeprowadzono 03.01.2017 r. ,

-IDO (...) przybył do jednostki 18.09.2017 r. –rozmowę przeprowadzono 18.09.2017 r. ,

-IDO (...) przybył do jednostki 09.08.2017 r. –rozmowę przeprowadzono 10.08.2017 r. ,

-IDO (...) przybył do jednostki 17.04.2018 r. –rozmowę przeprowadzono 17.04.2018 r. ,

-IDO (...) przybył do jednostki 27.03.2018 r. –rozmowę przeprowadzono 27.03.2018 r. ,

-IDO (...) przybył do jednostki 05.04.2018 r. –rozmowę przeprowadzono 05.04.2018 r. ,

-IDO (...) przybył do jednostki 08.03.2018 r. –rozmowę przeprowadzono 09.03.2018 r. ,

-IDO (...) przybył do jednostki 02.03.2018 r. –rozmowę przeprowadzono 02.03.2018 r. ,

W każdej celi znajduje się tekst zarządzenia Dyrektora Zakładu Karnego w G. w sprawie ustalenia porządku wewnętrznego w Zakładzie Karnym w G.. Aktualnie obowiązuje zarządzenie nr (...) z dn. 28 listopada 2017 r. Pełne teksty kodeksu karnego wykonawczego, regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności i innych przepisów wykonawczych są do dyspozycji w bibliotece oraz u wychowawców.

Zbadano losowo wybraną dokumentację osobo - poznawczą w celu sprawdzenia prawidłowości i terminowości dokonywania okresowych ocen i opiniowana skazanych. Terminowość ocen przedstawiała się następująco:

IDO	Data przybycia do ZK G.	Planowany termin dokonania oceny	Zrealizowany termin
(...)	17.07.2017	21.08.2017 20.01.2018	20.07.2017 10.01.2018
(...)	22.06.2017	16.08.2017 11.02.2018	11.08.2017 07.02.2018
(...)	19.01.2017	29.06.2017 28.12.2017 20.06.2018	28.06.2017 20.12.2017 18.04.2018
(...)	26.10.2015	04.04.2016 25.05.2016 18.11.2016 16.05.2017 22.09.2017 21.03.2018	25.11.2015 18.05.2016 16.11.2016 10.05.2017 21.09.2017 17.01.2018
(...)	24.03.2017	10.05.2017 10.11.2017	10.05.2017 08.11.2017

		28.03.2018	19.03.2018
(...)	01.03.2017	23.08.2017 23.02.2018	23.08.2017 14.02.2018
(...)	25.08.2016	18.02.2017 21.03.2017 15.09.2017 24.11.2017 11.01.2018	21.09.2016 15.03.2017 24.05.2017 25.10.2017 10.01.2018
(...)	19.01.2016	14.07.2016 07.12.2016 07.06.2017 27.09.2017 27.03.2018	08.06.2016 07.12.2016 25.05.2017 27.09.2017 28.11.2017

Powyższe wskazuje, że obowiązek dokonywania okresowych ocen w nieprzekraczalnym terminie do 6 miesięcy od poprzedniej – stosownie do § 49 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 w sprawie regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności jest przestrzegany.

Zastrzeżeń nie budzi również merytoryczna zawartość sporządzanych ocen, które w pełni uwzględniają wskazania § 49 i 50 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 w sprawie regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności. Właściwe są także opinie o skazanych sporządzane na polecenia sądów w związku z wnioskami o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszt kary, przerwy w karze bądź zmianę sposobu odbywania kary na system dozoru elektronicznego. Są obszerne, szczegółowe i dostarczają niezbędnych informacji o zachowaniu skazanych przed i po popełnieniu przestępstwa, postawie w trakcie odbywania kary, udzielonych mu nagrodach i wymierzonych karach regulaminowych, stopniu realizacji indywidualnego programu oddziaływania. Zawierają istotne elementy wymienione w § 88 Zarządzenia nr 19/16 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dn. 14 kwietnia 2016 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych oraz oddziałów penitencjarnych.

Swoistym kryterium trafności prognoz kryminologiczno – społecznych jest terminowość powrotów z udzielanych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego. Tak więc:

-w 2014 r. na ogólną liczbę 591 udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego odnotowano 1 przypadek niepowrotu,

- w 2015 r. na ogólną liczbę 610 udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego odnotowano 2 przypadki niepowrotu,

- w 2016 r. na ogólną liczbę 514 udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego nie odnotowano przypadku niepowrotu,
- w 2017 r. na ogólną liczbę 432 udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego odnotowano 1 przypadek niepowrotu,
- W 2018 r. (do dnia 19 kwietnia) na 87 udzielonych przepustek i zezwoleń nie odnotowano przypadku niepowrotu.

Realizacja obowiązków wynikających z art. 168a kkw w postaci informowania pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osoby, pod której stałą pieczę pokrzywdzony pozostaje, o opuszczeniu zakładu karnego przez skazanego (§1) oraz właściwej jednostki Policji o opuszczeniu zakładu karnego przez skazanego z zaburzeniami preferencji seksualnych, odbywającego karę pozbawienia wolności za przestępstwo określone w art. 197-203 k.k, skazanego za przestępstwo popełnione w zorganizowanej grupie albo związku, mających na celu popełnienie przestępstwa, oraz skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności orzeczoną za przestępstwo umyślne w wymiarze nie niższym niż 3 lata (§ 3 i 4):

Zagadnienia te były przedmiotem mojej lustracji dokonanej w tej jednostce w dniach 17 i 23 listopada 2017r. Dokonana lustracja wskazała na stosowanie prawidłowej praktyki w tym zakresie, a szczególnie co wydaje się najważniejsze czynności o jakich mowa w art.168 § 1 kkw były wykonywane z odpowiednim wyprzedzeniem.

Aktualnie, według stanu na dzień 19 kwietnia 2018 r. w jednostce przebywało 14 skazanych, wobec których złożono wnioski w trybie art. 168a §1 kkw. Tylko jeden (IDO (...)) korzysta z systemu przepustkowego. Każdorazowo przy sporządzaniu opinii do sądu była dołączana informacja o obowiązku informowania osoby pokrzywdzonej wraz z podaniem danych adresowych, jak również w sytuacji korzystania przez osadzonego z przepustki odpowiednio wcześniej powiadamia się osobę pokrzywdzoną, jak i jednostkę policji właściwą dla miejsca stałego pobytu skazanego.

IDO	Data sporządzenia zawiadomienia	Data planowanej przepustki
(...)	12.12.2017	28.12.2017
	13.02.2018	28.02.2018
	20.03.2018	07.04.2018

Aktualnie w jednostce przebywa 4 skazanych odbywających karę pozbawienia wolności za przestępstwo określone w art. 197-203 k.k. U żadnego z nich nie stwierdzono zaburzenia preferencji seksualnych.

W jednostce obecnie przebywa 45 skazanych kwalifikujących się do powiadomień z art. 168a § 4 kkw. Pośród nich 14 korzysta z systemu przepustkowego. Weryfikacja teczek osobo-poznawczych skazanych o numerach IDO:

IDO	Data sporządzenia zawiadomienia	Data planowanej przepustki
(...)	30.03.2018	13.04.2018
	18.04.2018	1.05.2018
(...)	10.11.2017	1.12.2017

	6.12.2017 29.12.2017 19.01.2018 19.02.2018	24.12.2017 18.01.2018 9.03.2018 31.03.2018
(...)	22.12.2017 17.01.2018 22.02.2018 16.03.2018 20.03.2018 5.04.2018	23.12.2017 18.01.2018 10.03.2018 21.03.2018 1.04.2018 21.04.2018
(...)	25.01.2018 20.03.2018 12.04.2018	11.02.2018 7.04.2018 28.04.2018
(...)	6.12.2017 3.01.2018 8.02.2018 28.02.2018 19.03.2018 10.04.2018	23.12.2017 1.02.2018 23.02.2018 15.03.2018 5.04.2018 27.04.2018
(...)	21.11.2017 8.12.2017 3.01.2018 8.02.2018 27.02.2018 20.03.2018	5.12.2017 24.12.2017 19.01.2018 22.02.2018 13.03.2018 4.04.2018
(...)	6.12.2017	24.12.2017

	6.12.2017	9.01.2018
	1.02.2018	17.02.2018
	28.02.2018	2.04.2018
(...)	6.12.2017	23.12.2017
	3.01.2018	19.01.2018
	17.01.2018	16.02.2018
	1.02.2018	9.03.2018
	19.02.2018	4.04.2018
	20.03.2018	27.04.2018
(...)	6.12.2017	30.12.2017
	3.01.2018	20.01.2018
	8.02.2018	22.02.2018
	28.02.2018	26.03.2018
	4.04.2018	20.04.2018

wykazała, że każdorazowo odpowiednio wcześniej przed opuszczeniem jednostki wysyłano powiadomienia w trybie art. 168a § 4 kkw. Również w sytuacji sporządzania opinii o skazanych w sprawie warunkowego przedterminowego zwolnienia bądź przerwy w karze dyrektor informuje sąd o zastosowaniu art. 168a § 4 kkw.

W okresie od listopada 2017 r. do 19.04.2018 r. zwolniono 5 skazanych wobec których stosowano obowiązek wynikający z art. 168a § 4 kkw (w tym jeden w zorganizowanej grupie) oraz 3 skazanych, wobec których stosowano obowiązek wynikający z art. 168a § 1 kkw. We wszystkich przypadkach powiadomiono odpowiednio osoby pokrzywdzone, bądź właściwe jednostki Policji.

3). *Działalność zakładu karnego w zakresie rozpoznawania osobowości skazanych, zwłaszcza przeprowadzanie badań psychologicznych i psychiatrycznych oraz gromadzenie informacji dotyczących osoby skazanego.*

Wstępne rozpoznanie osobowości skazanych odbywa się bezpośrednio po ich przyjęciu do zakładu karnego zgodnie z § 8 i 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 w sprawie regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności, z § 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych (z późn. zm.), a także § 69 i 70 Zarządzenia nr 19/16 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dn. 14 kwietnia 2016 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych oraz oddziałów penitencjarnych przez wychowawców ewentualnie również psychologa. Rozmowy wstępna i informacyjna mają miejsce poza tutejszą jednostką z uwagi na fakt, że jednostka przyjmuje osadzonych jedynie z transportów. Natomiast właściwe badania osobo-poznawcze w tymże zakładzie karnym rozpoczyna rozmowa po przetransportowaniu.

Badania osobopoznawcze - stosownie do § 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych - polegają na analizie danych

osobowych skazanych, informacji dotyczących życia rodzinnego skazanego, jego kontaktów społecznych, przyczyn i okoliczności popełnienia przestępstwa, uprzedniej karalności, stopnia podatności na wpływy podkultury przestępczej, zachowań wskazujących na możliwość występowania zaburzeń psychicznych albo uzależnienia od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych, umiejętności przystosowania się skazanego do warunków i wymagań zakładu i wyników badań psychologicznych. Dane te uzyskiwane są poprzez wywiad i rozmowy ze skazanym, obserwacje jego zachowań, wykorzystanie wyników badań psychologicznych, analizę dokumentów dotyczących skazanego tj. wywiadu środowiskowego oraz informacji przesłanych przez sąd, rozmowy i korespondencję z rodziną skazanego i innymi osobami mu bliskimi.

W stosunku do niektórych skazanych § 11 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych przewiduje obowiązek sporządzenia orzeczenia psychologiczno – penitencjarnego. W tutejszej jednostce nie ma ośrodka diagnostycznego. W przypadku konieczności sporządzenia takiego orzeczenia skazanemu przebywającemu w tutejszym zakładzie, należałoby go kierować do Ośrodka (...) przy Areszcie Śledczym w B.. W analizowanym okresie nie było takich potrzeb.

Według stanu na dzień 19 kwietnia 2018 r. w jednostce nie przebywali osadzeni niepełnosprawni fizycznie lub intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi. W okresie od ostatniej lustracji w listopadzie 2017 r. w jednostce przebywał 1 osadzony (IDO (...)) ze zdiagnozowaną chorobą psychiczną p.n. zaburzenia afektywne dwubiegunowe F31 (zaburzenia cechuje występowanie epizodów hipomanii i manii). Wobec skazanego zarządzono wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 40 dni za nieuiszczoną karę grzywny wyrokiem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dn. 29.05.2016 w sprawie II K 294/17. W wyroku skazującym zastosowano art. 31 § 2 kk. Skazany do tutejszej jednostki został przetransportowany w dn. 2 lutego 2018 r. Koniec kary przypadał na 27.02.2018 r. Skazany został umieszczony w oddziale I, blisko ambulatorium - zakwaterowany jest w celi małoosobowej. Rozmieszczenie było optymalne, skazany nie zgłaszał skarg. Został zwolniony z tutejszej jednostki zgodnie z planowanym końcem kary.

Opieką psychologiczną w jednostce zajmuje się jeden funkcjonariusz. Stanowi on wsparcie działu penitencjarnego w prowadzeniu badań psychologicznych, udzielania pomocy psychologicznej oraz prowadzenia oddziaływań psychokorekcyjnych. Do jego obowiązków należy m.in. sporządzanie opinii psychologicznych oraz weryfikowanie w miarę potrzeb zawartych w nich wskazań i ustaleń, udzielanie pomocy wychowawcom w prowadzeniu oddziaływań wobec osadzonych sprawiających szczególne trudności wychowawcze, prowadzenie i współuczestniczenie w prowadzeniu programów resocjalizacji, wnioskowanie w sprawie kierowania skazanych wymagających oddziaływań specjalistycznych do systemu terapeutycznego. Psycholog w prowadzeniu oddziaływań jest jednym z pierwszych, który stwierdza czy skazany będzie wymagał odrębnego traktowania. Jego działania są nierzadko wspierane przez lekarza i psychiatrę.

Istniejące w Zakładzie Karnym w G. warunki bytowe w zasadzie odpowiadają wymogom określonym przepisami kkw, przepisami rozdziału 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności i Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Jednostka jednak nie jest przystosowana do odbywania w niej kary pozbawienia wolności przez osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich, z uwagi na fakt adaptacji na budynek penitencjarny dawnego hotelu robotniczego. Jednostka jednak zakupiła schodolaz.

Warunki bytowe, opieka lekarska, psychologiczna i stan sanitarny w ZK - są na właściwym poziomie.

4). Kwalifikowanie skazanych do właściwych systemów wykonywania kary, ustalanie indywidualnych programów oddziaływania oraz sposób ich realizacji.

Intensywność oddziaływań resocjalizacyjnych zależy od systemu w jakim wykonywana jest kara pozbawienia wolności. Kodeks karny wykonawczy przewiduje możliwość odbywania jej w jednym z trzech systemów – zwykłym, programowanego oddziaływania oraz terapeutycznym.

W Zakładzie Karnym w G. skazani odbywają kary we wszystkich trzech systemach. Jednostka nie posiada jednak oddziału dla skazanych zakwalifikowanych do odbywania kary w systemie terapeutycznym. Zatem klasyfikacja do systemu terapeutycznego poza

oddziałem następuje w momencie konieczności objęcia skazanego tzw. "krótką interwencją". Z reguły obejmowani są nią osadzeni, wobec których brak jest możliwości zastosowania pełnej terapii lub wymagający motywacji do podjęcia terapii.

Natomiast w sytuacji konieczności objęcia skazanego długoterminową pomocą specjalistyczną z uwagi na uzależnienie od alkoholu, środków odurzających, niepełnosprawność fizyczną bądź zaburzenia psychiczne czy upośledzenie umysłowe, skazany taki typowany jest przez psychologa bądź służbę zdrowia i kierowany decyzją komisji penitencjarnej do odbywania kary w oddziale terapeutycznym. Na dzień 19 kwietnia 2018 r. w jednostce nie przebywał żaden skazany zakwalifikowany do systemu terapeutycznego. W okresie 1 stycznia-19 kwietnia 2018 r. komisja penitencjarna skierowała do oddziału terapeutycznego dla skazanych uzależnionych od alkoholu 12 osadzonych oraz skierowała do systemu terapeutycznego poza oddziałem terapeutycznym 10 osadzonych (objętych tzw. „krótką interwencją”)

Skazani klasyfikowani są do systemu programowanego oddziaływania po wyrażeniu przez nich zgody. Oddziaływania resocjalizacyjne są uprawnieniem osadzonego, bowiem o ile on sam ich nie zaakceptuje, nie przyniosą oczekiwanego efektu. Ponieważ jednak właśnie system programowanego oddziaływania stwarza najlepsze warunki do osiągnięcia celów kary, funkcjonariusze działu penitencjarnego motywują - z dobrym rezultatem – takich skazanych do wyrażenia zgody na odbywanie kary w systemie programowanego oddziaływania. Ponad połowa trafiających do jednostki skazanych w systemie zwykłym jest przez wychowawców skutecznie motywowana do opracowania i realizowania indywidualnych programów oddziaływań.

Należy tu wspomnieć o zdarzających się przypadkach transportowania do jednostki skazanych zakwalifikowanych do odbywania kary w systemie programowanego oddziaływania, którzy nie mieli opracowanego programu. Wówczas cały proces opracowania indywidualnego programu oddziaływań spoczywa na wychowawcy oddziału.

Na dzień 19 kwietnia 2018 r. na ogólną liczbę 201 osadzonych - 162 z nich odbywało karę w systemie programowanego oddziaływania tj. 80,59% populacji. Należy podkreślić nadto, iż pozostali skazani P-2/z to w większości osoby, wobec których wykonywane są krótkoterminowe kary zastępcze, a także skazani przetransportowani do tutejszej jednostki w okresie ostatniego miesiąca, wobec których gromadzona jest niezbędna dokumentacja celem podjęcia odpowiednich oddziaływań penitencjarnych

Skazani odbywający karę po raz pierwszy tylko wówczas odbywają karę w systemie programowanego oddziaływania, gdy po przedstawieniu im projektu programu oddziaływania, wyrażą zgodę na współudział w jego opracowaniu i wykonaniu.

Należy ocenić, iż każdy program opracowywany jest zgodnie z § 14 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Realizacja zadań programu jest systematycznie oceniana i w zależności od potrzeby po dokonaniu tej oceny, jest on aktualizowany. Przykładowo na posiedzeniu komisji penitencjarnej w dniu 14.02.2018 r. ustalono indywidualny program oddziaływania skazanych IDO: (...), (...), (...), (...), (...), (...). Na posiedzeniu w dn. 5.04.2018 r. ustalono indywidualny program oddziaływania skazanych IDO: (...), (...).

W związku z czym przeklasyfikowano ich z podgrupy P – 2/z do podgrupy P – 2/p. Łącznie w okresie 1 stycznia - 19 kwietnia 2018 r. indywidualny program oddziaływania ustalono dla 53 skazanych.

Dyrektor Zakładu Karnego w G. wystąpił też z licznymi wnioskami do sądu o odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego:

W 2014 roku rozpatrzono 10 wniosków złożonych przez dyrektora jednostki o objęcie skazanych systemem dozoru elektronicznego.

W 2015 roku rozpatrzono 4 wnioski złożone przez dyrektora jednostki o objęcie skazanych systemem dozoru elektronicznego.

W 2016 roku rozpatrzono 11 wniosków złożonych przez dyrektora jednostki o objęcie skazanych systemem dozoru elektronicznego.

W 2017 roku rozpatrzono 24 wnioski złożone przez dyrektora jednostki o objęcie skazanych systemem dozoru elektronicznego.

W 2018 roku dyrektor jednostki nie był wnioskodawcą o objęcie skazanych systemem dozoru elektronicznego.

Chciałbym jednak w tym miejscu wyczulić administrację zakładu karnego szczególnie w jednej sytuacji, a mianowicie w stosunku do skazanych z art. 207§1 kk. Moje uwagi dotyczą zwłaszcza miejsca gdzie ma odbywać tę karę, a mianowicie należy zwrócić szczególną

uwagę czy nie jest to miejsce zamieszkania osób pokrzywdzonych. Stosownie bowiem do art.43h § 3 kkw konieczna jest zgoda osób pełnoletnich zamieszkujących wspólnie ze skazanym. W sytuacji skazania za znęcanie się mogą wśród tych osób być pokrzywdzeni na których może być wywierana presja, a w związku z tym przeżywać dodatkową niczym nie uzasadnioną traumę. Ponadto zgody tych osób mogą być w jakiś sposób wymuszone o czym orzekający sąd może nie wiedzieć. Dlatego w sytuacji skazania z art.207 § 1 kk w mojej ocenie należy zachować szczególną ostrożność przy podejmowaniu decyzji w przedmiocie wystąpienia z wnioskiem o odbywanie kary przez skazanego w systemie dozoru elektronicznego.

5). Kwalifikowanie skazanych jako niebezpiecznych.

6). Prawidłowość zaliczania skazanych do odpowiednich grup i podgrup klasyfikacyjnych, kierowanie do właściwych zakładów karnych, rozmieszczanie wewnątrz tych zakładów, jak również dokonywanie zmian w tym zakresie.

Z uwagi na przeznaczenie jednostki do Zakładu Karnego w G. nie trafiają skazani stwarzający poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu.

Zaliczanie skazanych do właściwych grup i podgrup klasyfikacyjnych, dokonuje się go niezwłocznie po rozpoczęciu wykonywania prawomocnego orzeczenia. Osoby przetransportowane do tutejszej jednostki są już zaklasyfikowane do P-2 lub P-3. Nie zwalnia to jednak od obowiązku dokonania weryfikacji, niezwłocznie po ujawnieniu nowych okoliczności mających wpływ na klasyfikację. Prawidłowość uprzednio dokonanej klasyfikacji jest sprawdzana bezpośrednio po przyjęciu osadzonego przez funkcjonariuszy działu ewidencji oraz działu penitencjarnego.

Zgodnie z art. 76 oraz 89 kkw komisja penitencjarna kieruje skazanego do odpowiedniego typu zakładu karnego oraz systemu odbywania kary pozbawienia wolności. W bieżącym roku (do 19.04.2018 r.) odbyło się już 21 posiedzeń komisji. Wykładnikiem prawidłowości podejmowanych decyzji w zakresie klasyfikacji jest fakt, że wszystkie dotychczasowe skargi skazanych na decyzje komisji penitencjarnej w Zakładzie Karnym w G. zostały uznane za niezasadne.

Rozmieszczanie skazanych odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w § 10 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 w sprawie regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności, uwzględniając wiek, płeć, uprzednie odbywanie kary.

7). Różnicowanie sposobu i warunków wykonywania kary pozbawienia wolności, kary aresztu i aresztu wojskowego.

W tutejszym zakładzie karnym nie jest wykonywana kara aresztu wojskowego, natomiast mogą tu trafić ukarani karą aresztu. W jednostce nie wykonuje się środka zabezpieczającego w formie tymczasowego aresztowania. Sposób i warunki odbywania kary pozbawienia wolności pomiędzy osadzonymi z zakładu karnego typu półotwartego i otwartego są różnicowane zgodnie z obowiązującymi przepisami wynikającymi z art. 91 i 92 kkw oraz ustaleniami zawartymi w Zarządzeniu nr (...) Dyrektora Zakładu Karnego w G. z dn. 28 listopada 2017 r. w sprawie ustalenia porządku wewnętrznego w Zakładzie Karnym w G..

8). Ustalony w zakładzie karnym porządek i dyscyplina.

Porządek wewnętrzny w zakładzie regulowany jest zarządzeniem nr (...) Dyrektora Zakładu Karnego w G. z dnia 28 listopada 2017 r. Ustalił on obowiązujące tu zasady we wszystkich kwestiach szczegółowo wskazanych w § 13 i 14 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 21 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjno – porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności. Należy ocenić, iż nie znalazły się w nim żadne uregulowania sprzeczne z przepisami kodeksu karnego wykonawczego i regulaminu organizacyjno – porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności.

Zachowania skazanych zgodne z ustalonym porządkiem są nagradzane, zaś jego zawinione naruszenia stanowią – przekroczenia skutkujące odpowiedzialnością dyscyplinarną. Konieczność podporządkowania się wynikającym z niego szczegółowym nakazom i zakazom skutkuje tworzeniem się podkultur przestępczych. Istnienie struktur nieformalnych nie stanowi tu poważnego problemu. Zwykle przynależność skazanych do podkultury przestępczej ma charakter deklaracyjny i jest wynikiem zetknięcia się ich z podkulturą przestępczą w poprzednich jednostkach.

Na dzień 19.04.2018 r. na 201 osadzonych – 11 deklaroowało przynależność do struktur nieformalnych, co stanowi 5,47 % populacji osadzonych. Warto zauważyć, że od kilku lat wielkość ta ma tendencję spadkową. Podkreślenia wymaga również okoliczność, iż od kilku lat nie odnotowano na tym tle żadnych negatywnych zachowań skazanych. W jednostce są opracowane instrukcje przeciwdziałania podkulturze przestępczej i w ramach realizacji zadań w nich zawartych podejmowane są stałe – dotychczas skuteczne – działania zmierzające do ograniczenia negatywnych skutków istnienia podkultury.

9). Wykorzystywanie pracy jako środka oddziaływania penitencjarnego, przestrzeganie przepisów dotyczących czasu, bezpieczeństwa i higieny pracy, kierowania w pierwszej kolejności do odpłatnego zatrudnienia zobowiązanych do świadczeń alimentacyjnych, a także skazanych mających bardzo trudną sytuację materialną, osobistą lub rodzinną oraz prawidłowości ustalania należności za pracę.

W okresie 2014r. - 2018r. w Zakładzie Karnym w G. funkcjonowały różne formy zatrudnienia osadzonych:

- odpłatne prace pomocnicze i porządkowe na rzecz SW,
- nieodpłatne prace pomocnicze i porządkowe na rzecz SW
- odpłatne w firmach nie związanych strukturalnie z więziennictwem,
- prace na cele społeczne na rzecz podmiotów i instytucji

wymienionych w art. 123 a § 1 pkt 1-4 kkw,

- prace na cele społeczne na rzecz podmiotów o których mowa w art. 56§3 kkw oraz innych organizacji pożytku publicznego.

Poziom zatrudnienia w latach 2014-2018 przedstawia tabela:

rok	Średniomiesięczne zatrudnienie (we wszystkich formach)	Powszechność zatrudnienia (ilość osób pracujących w stosunku do zaludnienia jednostki)
2014	130,32	63,79%
2015	125,6	63,08%
2016	128,7	69,23%
2017	143	73,86%
2018*	157,5	81,05 % (79,31%-82,80%)

*dane za I kwartał

Wartym podkreślenia jest fakt, że jednostka od wielu lat osiąga wysokie i zadowalające wskaźniki zatrudnienia osadzonych przekraczające średnie wskaźniki krajowe w kierowaniu osadzonych do zatrudnienia zarówno na terenie jak i poza terenem jednostki.

Zakład Karny w G. był poddawany kontroli Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w B.. NIK stosując 3 stopniową skalę ocen określił działania podejmowane przez jednostkę jako pozytywne, podkreślając, że wskaźniki osiągnięte przez Zakład Karny w G. znacznie

przewyższają miernik planowany do osiągnięcia na 2020 r. (w Strategii (...) Kapitału Ludzkiego założono osiągnięcie w 2020 r. wskaźnika w wysokości 35 %). Aktualnie od 2016 r. jednostka-tak jak wszystkie inne w kraju uczestniczy w rządowym Programie „Praca dla więźniów”.

Dzięki wysokim wskaźnikom powszechności jednostka niejednokrotnie znajduje się w pierwszej dziesiątce w kraju z najwyższym wskaźnikiem powszechności zatrudnienia.

Poniższa tabela przedstawia dane krajowe na koniec marca 2018 r.

W latach 2014 - 2017 Zakład Karny w G. współpracował z następującymi firmami i instytucjami:

1. Kontrahenci pozawięzienni (zatrudnienie odpłatne):

- Handel i Usługi A. W. w S.,
- (...) W. B. z siedzibą w G.,
- „Gospodarstwo Rolne M. K. z siedzibą w G.,
- „O.pl” S. D. z siedzibą w R., gmina C.,
- (...) M. K. z siedzibą w G.,
- (...) s.c T. L., W. L. z siedzibą w B.,
- (...) z siedzibą w W. oddział w C.,
- (...) M. Ż. z siedzibą w S.,
- (...) J. T. z siedzibą w R.,
- P.U.H. "NANA" W. N. – ul. (...), (...)-(...) C.,
- P.H.U. "BIS" B. P. – ul. (...), (...)-(...) B.,
- "MS FOOD S." R. (...) Sp. Jawna – ul. (...), (...)-(...) O.,
- "P." J. W. – ul. (...), (...)-(...) B.
- "InterCamp " A. G. – ul. (...), (...)-(...) G.,
- Biuro (...) "D. H." J. Z. – ul. (...),
- "W." R. K. – ul. (...), (...)-(...) Ł.,
- "ML-T." M. L. – G. 79/315, (...)-(...) R.

2. Instytucje samorządowe (zatrudnienie nieodpłatne):

- Urząd Gminy w W.,
- Urząd Gminy w R.,
- Urząd Miejski w J.,

3. Na cele charytatywne (zatrudnienie nieodpłatne):

- Parafia Miłosierdzia Bożego w G.,

W 2018 r. jednostka współpracuje nadal z:

- Handel i Usługi A. W. w S.,
- (...) z siedzibą w W. oddział w C.,
- "MS FOOD S." R. (...) Sp. Jawna – ul. (...), (...)-(…) O.,
- Ubojnia (...) w P.
- "W." R. K. – ul. (...), (...)-(…) Ł.,
- "ML-T." M. L. – G. 79/315, (...)-(…) R.
- P.U.H. "NANA" W. N. – ul. (...), (...)-(…) C.,
- Urząd Gminy w W.,
- Urząd Gminy w R.,
- Parafia Miłosierdzia Bożego w G.,

Skazani skierowani do pracy na zewnątrz jednostki pracowali w grupach i na indywidualnych stanowiskach w systemie bez konwojenta. Wykonywali prace w firmach i instytucjach z branży:

- budowlanej, związanej z remontami, adaptacją oraz budowami nowych obiektów,
- produkcja oraz montaż mebli kuchennych,
- naprawa maszyn i urządzeń technicznych,
- sprzedaży detalicznej i hurtowej sprzętu sportowego,
- uboju zwierząt,
- uprawy rolne połączone z chowem zwierząt.

Zakład Karny w G. nieustannie czyni starania w pozyskiwaniu nowych miejsc pracy dla skazanych poza terenem jednostki. W tym celu podejmowane są następujące działania:

- wysyłane są oferty pracy do różnych firm i instytucji samorządowych,
- prowadzone są liczne rozmowy telefoniczne z potencjalnymi pracodawcami,
- składane są kontrahentom poza więziennym oferty tworzenia miejsc pracy dla skazanych na terenie jednostki penitencjarnej, (jednak propozycja ta jest mało atrakcyjna ze względu na brak bazy techniczno-lokalowej),
- utrzymany jest stały kontakt z kontrahentami współpracującymi z tutejszą jednostką w latach poprzednich.

Do pracy w pierwszej kolejności kieruje się osadzonych posiadających zobowiązania alimentacyjne, ciężkie warunki rodzinne, zobowiązanych z mocy wyroku sądowego do naprawienia szkody. Jako zasadę dominującą przy kierowaniu do zatrudnienia osadzonych przyjmuje się posiadanie przez osadzonego kierowanego do pracy właściwych kwalifikacji i uprawnień niezbędnych do wykonywania pracy na stanowiskach tego wymagających. Aktualnie na dzień 19 kwietnia 2018 r. w jednostce przebywa 24

skazanych ze zobowiązaniami alimentacyjnymi, 21 z nich jest zatrudnionych odpłatnie, 3 jest przewidzianych i przygotowywanych do takiego zatrudnienia.

W Zakładzie Karnym w G. administracja tego zakładu wkłada dużo pracy i wysiłku w organizowanie nowych miejsc pracy oraz selekcjonowanie i dobieranie skazanych zatrudnianych na zewnątrz jak też i wewnątrz jednostki. Pomimo wielu trudności Zakład Karny w G. dąży do optymalnego zatrudniania skazanych, traktując ich pracę jako wysoce pożyteczny i niezbędny element w procesie resocjalizacji co prezentują omówione wcześniej wskaźniki powszechności zatrudnienia. Jednostka czyni także starania o jak największe zatrudnienie odpłatne osadzonych.

10). Kierowanie skazanych do nauczania ogólnego i zawodowego, jak również przestrzeganie ustalonych zasad szkolenia i samokształcenia.

Przy tutejszym zakładzie karnym nie funkcjonuje żadna szkoła. Nie powinny więc tu trafić osoby objęte obowiązkowym nauczaniem, o jakich mowa w § 12 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych.

W trakcie oddziaływań penitencjarnych wychowawcy nakłaniają swoich podopiecznych do podjęcia nauczania. Jeśli udało im się skutecznie kogoś z nich zmotywować, to stosownie do art. 76 § 1 pkt 5 kkw komisja penitencjarna kwalifikuje go do nauczania w szkołach i na kursach. W pierwszym przypadku zgłoszenie do nauczania w formie imiennego wykazu kandydatów administracja przesyła do jednostki penitencjarnej, przy której funkcjonuje szkoła. W ostatnich latach jednostka nie kierowała skazanych do nauczania w szkołach z uwagi na krótkie wymiar kar bądź terminy uprawnień do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie.

Zestawienie szkoleń kursowych zrealizowanych w latach 2014-2017 w Zakładzie Karnym G..

Szkolenie kursowe 2014

Lp.	Nazwa jednostki penitencjarnej	Rodzaj kursu* K, P	Liczba kursów	Nazwa kursu	Liczba uczestników	Liczba absolwentów
1.	ZK G.	P	3	„Zagospodarowanie terenów zielonych”***	34	34
2.	ZK G.	P	2	„Pracownik ogólnobudowlany”****	25	24
3.	ZK G.	P	1	(...) ***	12	12
	Razem		6	-	71	70

Szkolenie kursowe 2015

Lp.	Nazwa jednostki penitencjarnej	Rodzaj kursu* K, P	Liczba kursów	Nazwa kursu	Liczba uczestników	Liczba absolwentów
1.	ZK G.	P	2	„Zagospodarowanie terenów zielonych”***	22	22
2.	ZK G.	P	3	„Pracownik ogólnobudowlany”****	32	32
3.	ZK G.	P	1	(...) ***	10	10
	Razem		6	-	64	64

Szkolenie kursowe 2016

Lp.	Nazwa jednostki penitencjarnej	Rodzaj kursu* K, P	Liczba kursów	Nazwa kursu	Liczba uczestników	Liczba absolwentów
1.	ZK G.	P	2	„Technolog robót wykończeniowych”***	24	24
2.	ZK G.	P	3	„Technolog robót wykończeniowych”****	30	30
3.	ZK G.	P	1	„Zagospodarowanie terenów zielonych” ***	10	10
	Razem		6	-	64	64

Szkolenie kursowe 2017

Lp.	Nazwa jednostki penitencjarnej	Rodzaj kursu* K, P	Liczba kursów	Nazwa kursu	Liczba uczestników	Liczba absolwentów

1.	ZK G.	P	3	„Technolog robót wykończeniowych” (P.)	36	36
2.	ZK G.	P	2	„Zagospodarowanie terenów zielonych” (P.)	24	24
3.	ZK G.	K	2	„Spawacz metodą (...) 111” (P.)	24	24
4.	ZK G.	P	1	„Technolog robót wykończeniowych”(FPPoPP)	10	10
5.	ZK G.	P	1	(...)* (FPPoPP)	10	9
	Razem		9	-	104	103

*(K) oznacza kurs kwalifikacyjny

(P) oznacza kurs przyuczający do pracy lub czynności zawodowych

W bieżącym roku przeprowadzono jedno szkolenie „Technolog robót wykończeniowych”, w skali roku przewiduje się realizację łącznie 7 szkoleń. Zarówno w latach ubiegłych jak i aktualnie finansowanie kursów jest realizowane ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz środków unijnych.

Podsumowując powyższe – w mojej ocenie pracę administracji zakładu karnego na tej płaszczyźnie należy ocenić bardzo pozytywnie.

11). Organizowanie czasu wolnego skazanych, zwłaszcza organizowanie zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć wychowania fizycznego i sportowych oraz pobudzania aktywności społecznej skazanych.

Zadania z zakresu działalności kulturalno-oświatowej, z zakresu wychowania fizycznego, sportu i biblioteki oraz pomocy postpenitencjarnej w Zakładzie Karnym w G. realizuje trzech wychowawców.

Ponadto wszyscy wychowawcy działu penitencjarnego i psycholog przeszli szkolenia specjalistyczne do prowadzenia szeregu zajęć służących readaptacji społecznej oraz redukcji deficytów u skazanych.

Bazą do prowadzenia zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych są: świetlice na każdym z czterech oddziałów (odbywają się tu zajęcia, pogadanki, turnieje, tenis stołowy, zajęcia plastyczne, spotkania kół zainteresowań itp.), pracownia plastyczna, boisko do gry w piłkę siatkową i koszykówkę. W jednostce funkcjonują grupa AA, grupa edukacyjno-informacyjna na temat choroby alkoholowej, koło przyrodnicze, koło historyczne, realizowany jest program zajęć w pracowni plastycznej oraz program wychowania fizycznego i zajęć sportowych. Prowadzone są również zajęcia treningu zastępowania agresji, reedukacja kierowców odbywających karę pozbawienia wolności za jazdę w stanie nietrzeźwości lub w stanie po spożyciu alkoholu oraz programy korekcyjne dla sprawców przemocy domowej, aktywizacja zawodowa w formie nauki kompetencji w poruszaniu się po rynku pracy. Jednostka realizuje

także programy kształtujące postawy obywatelskie i patriotyczne. Powyższe działania wpisały się w standardowe metody pracy z osadzonymi w tutejszej jednostce i stanowią nieodzowny element pracy od kilkunastu lat.

Podkreślić należy, że wysokiej jakości oddziaływania są możliwe dzięki zawierającym porozumieniom o współpracy w zakresie redukcji szkód społecznych oraz integracji różnych środowisk lokalnych z zakładem karnym.

Do wartych podkreślenia form organizowania czasu wolnego skazanym należy zaliczyć udział w ogólnopolskich akcjach (...), (...), cotygodniowe czytanie książek dzieciom w Szkole Podstawowej w G., w Przedszkolu nr (...) w Z., dbanie o cmentarze różnych wyznań, włączanie się w akcje charytatywne na rzecz potrzebujących. Można tu również wskazać na takie formy, jak przygotowanie przedstawień dla dzieci, Jasełek, współorganizowanie w miejscowej szkole „dni rodziny”, zawodów sportowych. Takie zagospodarowanie czasu wolnego uczy właściwego wykorzystania własnych możliwości na rzecz innych osób i wskazuje na społecznie pożądaną aktywność.

W roku 2014 udzielono:

751 zezwoleń na opuszczenie ZK w trybie art. 91 pkt 4 kkw, art. 92 pkt 4 kkw, 92 pkt 5 kkw (uczestniczenie w organizowanych przez administrację, poza terenem ZK, grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych)

W roku 2015 udzielono:

716 zezwoleń na opuszczenie ZK w trybie art. 91 pkt 4 kkw, art. 92 pkt 4 kkw, 92 pkt 5 kkw (uczestniczenie w organizowanych przez administrację, poza terenem ZK, grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych)

W roku 2016 udzielono:

648 zezwoleń na opuszczenie ZK w trybie art. 91 pkt 4 kkw, art. 92 pkt 4 kkw, 92 pkt 5 kkw (uczestniczenie w organizowanych przez administrację, poza terenem ZK, grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych)

W roku 2017 udzielono:

604 zezwolenia na opuszczenie ZK w trybie art. 91 pkt 4 kkw, art. 92 pkt 4 kkw, 92 pkt 5 kkw (uczestniczenie w organizowanych przez administrację, poza terenem ZK, grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych)

W roku 2018 udzielono:

108 zezwoleń na opuszczenie ZK w trybie art. 91 pkt 4 kkw, art. 92 pkt 4 kkw, 92 pkt 5 kkw (uczestniczenie w organizowanych przez administrację, poza terenem ZK, grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych)

Reasumując powyższe – w mojej ocenie pracę administracji zakładu karnego na tej płaszczyźnie należy ocenić bardzo pozytywnie.

12). Prawidłowość przyznawania nagród, ulg i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego oraz wymierzania kar dyscyplinarnych i wykorzystywania ich jako środka oddziaływania penitencjarnego.

Tematykę dotyczącą nagród i kar poruszano już wyżej, przy okazji analizowania ustalonego w zakładzie karnym porządku i dyscypliny. W tym miejscu dodać należy ponadto, że w tutejszej jednostce stosowana jest polityka gradacji nagród i kar. Skazani nagradzani są początkowo przede wszystkim pochwałami, zezwoleniami na dodatkowe lub dłuższe widzenie itp., by później w miarę nienagannego zachowania otrzymać zezwolenie na widzenie bez dozoru poza obrębem zakładu karnego z osobą najbliższą lub osobą godną zaufania na okres nie przekraczający 30 godzin lub nawet zezwolenie na opuszczenie zakładu karnego bez dozoru na okres do 14 dni. Także zwykle nie wymierza się od razu najsurowszych kar sięgając najpierw po mniej dolegliwe, chyba że uzasadnia to waga naruszonego przekroczenia.

W Zakładzie Karnym w G. nie wykonuje się kary umieszczenia w celi izolacyjnej. Gdyby zaszła konieczność wymierzenia takiej kary, byłoby to równoznaczne z negatywną oceną postępów w resocjalizacji danego skazanego i koniecznością przekwalifikowania go do zakładu karnego typu zamkniętego.

13). Współdziałanie ze społeczeństwem, zwłaszcza z zakładami pracy zatrudniającymi skazanych, placówkami oświatowo-wychowawczymi i rodzinami skazanych, oraz pozyskiwanie ich do udziału w procesie wychowawczym.

W ramach współdziałania ze społeczeństwem Zakład Karny w G. realizował w opiniowanym okresie statutowe zadania w porozumieniu z:

- (...) Centrum Pomocy (...) w Z. w zakresie współpracy mającej na celu prowadzenie programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.
- Ośrodkiem Pomocy (...) w R. w zakresie przeciwdziałania zjawisku izolacji osób pozbawionych wolności opuszczających zakłady karne.
- Centrum (...) w Ł. w zakresie realizacji zajęć aktywizacji zawodowej osób pozbawionych wolności
- Ośrodkiem (...) w S. w zakresie edukacji ekologicznej skazanych
- Miejską (...) w Ł. w zakresie utworzenia i prowadzenia punktu bibliotecznego oraz współpracy pomiędzy Miejską (...) a Zakładem Karnym.
- B. w zakresie współpracy mającej na celu edukację przyrodniczą skazanych zrzeszonych w K. Przyrodniczym w Zakładzie karnym w G..
- Szkołą Podstawową w G. w zakresie redukcji szkód społecznych i integracji społecznej osadzonych poprzez działania na rzecz w/w szkoły.
- Przedszkolem nr (...) w Z. w zakresie redukcji szkód społecznych i integracji społecznej osadzonych poprzez działania na rzecz w/w przedszkola.
- z III LO w Ł. w zakresie integracji środowisk wychowawczych.
- Ośrodkiem Szkolno- (...) w D. w zakresie integracji środowisk wychowawczych
- Gimnazjum w R. e zakresie integracji środowisk wychowawczych.
- Wojewodą (...) w zakresie utrzymania cmentarza ofiar mordu na ludności żydowskiej w J..
- Powiatowym Urzędem Pracy w Z. w sprawie współdziałania w zakresie aktywizacji zawodowej osób opuszczających Zakład Karny.
- Wojewódzkim Urzędem Pracy w B. w sprawie współdziałania w zakresie aktywizacji zawodowej osób opuszczających Zakład Karny.

Podtrzymywanie kontaktów skazanych z rodzinami nie stwarza szczególnych problemów. Znaczny odsetek skazanych korzysta z przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego. Pozostali skazani mogą utrzymywać kontakt z rodzinami poprzez korespondencję i widzenia.

14). Przestrzeganie praw skazanych w zakresie korzystania z praktyki i posług religijnych, uczestniczenia w prowadzonym nauczaniu religii i udziału w działalności charytatywnej i społecznej K. lub innego związku wyznaniowego.

W Zakładzie Karnym w G., w celu umożliwienia korzystania z praktyk i posług religijnych skazanym odbywającym karę pozbawienia wolności, zatrudniony jest kapelan- przedstawiciel kościoła rzymsko-katolickiego - na 1/8 etatu oraz podpisane jest porozumienie z przedstawicielem kościoła prawosławnego. Spotkania religijne odbywają się w zakładowej kaplicy, w razie potrzeby także w świetlicach oddziałów mieszkalnych. Kaplica ma charakter ekumeniczny. Niemniej wśród osadzonych wyznawcy innych wyznań niż rzymsko-katolickie bądź prawosławne stanowią znikomą ilość. Toteż regularną działalność w tutejszym zakładzie karnym prowadzą głównie wymienieni przedstawiciele. Odprawiają oni msze, w miarę potrzeb przygotowują do przyjęcia sakramentów, organizują

nauki przedmażeńskie, prowadzi rozmowy indywidualne z osadzonymi itp. O ile, któryś ze skazanych innego wyznania zgłasza potrzebę kontaktu z swoim duchownym, administracja zakładu karnego umożliwia mu takie spotkania. Skazani, którzy wyrażają szczególną potrzebę angażowania się w działalność swojego kościoła, mają możliwość czynnego udziału również w spotkaniach i inicjatywach realizowanych poza terenem zakładu karnego w takich formach prowadzenie Drogi Krzyżowej, udział w rekolekcjach, porządkowanie cmentarzy, wyjazdy z kapłanem do miejsc kultu. W latach poprzednich jednostkę odwiedzali również Świadkowie Jehowy. Aktualnie jednak żaden z osadzonych nie wyraża woli spotkania z w/w grupą.

15). Warunki bytowe skazanych, stan opieki medycznej i stan sanitarny.

Łączna powierzchnia cel mieszkalnych w Zakładzie Karnym w G. wynosi 780,93 m kwadratowych. Według normy wynikającej z art. 110 §2 kkw liczba cel w zależności od pojemności przedstawia się następująco:

- 6 cel trzyosobowych, w tym 1 izba chorych,
- 30 cel czteroosobowych,
- 9 cel siedmioosobowych,
- 3 cele ośmioosobowe.

Ogółem stanowi to 48 cel mieszkalnych.

Istniejące w Zakładzie Karnym w G. warunki bytowe w zasadzie odpowiadają wymogom określonym przepisami kkw, przepisami rozdziału 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności z dnia 21 grudnia 2016 r. i Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych z dnia 19 grudnia 2016 r.

Według stanu na dzień 19 kwietnia 2018 r. przebywało w jednostce 201 osadzonych w tym jeden na „niepowrocie”, co stanowiło 89,3 %, wszyscy przebywali w warunkach zgodnych z ustawową normą powierzchni mieszkalnej (...) m². Wyposażenie cel stanowią standardowo łóżka, stoły, taborety, szafki. Odpowiedni dopływ powietrza oraz światła dziennego zapewniają duże okna – pojedyncze w celach trzy i czteroosobowych i podwójne w celach siedmio i ośmioosobowych. W każdej z nich jest oświetlenie elektryczne. Wszystkie cele mają osobne wydzielone pomieszczenie sanitarne wyposażone w sedes i umywalkę. Ciepła woda dostarczana jest codziennie w godzinach od 6.00 do 7.30 oraz od 19.15 do godz. 21.00. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności z dnia 21 grudnia 2016 r. kąpiel osadzonych odbywa się dwa razy w tygodniu, w środę i w sobotę, w łazniach umieszczonych odrębnie na każdym oddziale. Czas trwania kąpieli jednego skazanego wynosi 10 minut, przy czym czas wypływu wody z armatury natryskowej wynosi 6 minut. Dostarczana ciepła woda posiada stałą temperaturę dla wszystkich osadzonych. Kabiny osłonięto kotarami, ich ściany oraz podłogę wyłożono kafelkami.

W Zakładzie Karnym w G., z uwagi że jest to zakład typu półotwartego i otwartego osadzeni korzystają przede wszystkim z własnej odzieży, bielizny i obuwia. O czystość odzieży dbają we własnym zakresie, co ułatwia podręczna pralnia wraz z suszarnią. Dodatkowo każda cela mieszkalna wyposażona jest w suszarkę balkonową. Odzież będąca własnością zakładu karnego, ręczniki, ściereki wymieniane są w każdą środę a w co drugą bielizna pościelowa.

W 2017 roku przeprowadzono remont cel mieszkalnych oddziału III, tj. odnowiono powłoki malarskie ścian i sufitów, wymieniono zużyte elementy osprzętu elektrycznego, sanitarnego, ułożono płytki ceramiczne w celach w których posadzka pokryta była wykładziną. Dodatkowo w 2017 roku przeprowadzono remont łazni oddziałowej oddziału I wraz z pomieszczeniem wyznaczonym do palenia wyrobów tytoniowych. Aktualnie prowadzone są prace remontowe w celach mieszkalnych oddziału II wraz z częściową wymianą stolarki drzwiowej tj. drzwi wejściowe do cel.

Posiłki dla osadzonych przygotowywane są w kuchni właściwie wyposażonej i urządzonej. Ściany jej wyłożono płytkami z glazury, zaś podłogi terakotą. Dodatkowo przy urządzeniach elektrycznych na posadzce leżą maty antypoślizgowe. Przestrzegane są wymogi art. 109 kkw dotyczące dziennej liczby posiłków i ich normy żywieniowej. Czas spożywania posiłków dla poszczególnych oddziałów

określony został Zarządzeniem Dyrektora Zakładu Karnego w G. nr (...) z dnia 10 maja 2017 r. Porządek wewnętrzny uwzględnia nakaz § 3 ust. 2 Zarządzenia nr 23/2017 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 3 kwietnia 2017 roku w sprawie realizacji wyżywienia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, aby odstęp między posiłkami nie był krótszy niż 2 godziny i nie był dłuższy niż 6 godzin. Jadłospis ustalony jest według normy podstawowej. Ponadto w dniu 19 kwietnia 2018 roku 23 osadzonych otrzymało dietę lekkostrawną (...), 2 osadzonych dietę cukrzycową (...), 2 osadzonych dietę cukrzycową (insulina) (...), 1 osadzony dietę lekkostrawną indywidualną (...). Ponadto w Zakładzie Karnym w G. 5 osób otrzymuje posiłek uwzględniający wymogi religijne Pw, 1 osoba otrzymuje posiłek uwzględniający wymogi kulturowe (...).

W dniu 19 kwietnia 2018 roku podczas przeprowadzonej kontroli jadłospis przedstawiał się następująco:

- Dla normy P:

Śniadanie: zupa mleczna z kaszą m., marmolada, chleb, margaryna, herbata

Obiad: zupa grochowa, kotlet mielony, ziemniaki, surówka z buraczków ćwikłowych, napój

Kolacja: kiełbasa zwyczajna, ogórek kiszony, chleb, margaryna, herbata

- Dla normy (...):

Śniadanie: zupa mleczna z kaszą m., marmolada, jogurt, chleb, margaryna, herbata

Obiad: zupa jarzynowa, pulpet w sosie koperkowym, ziemniaki, surówka z buraczków ćwikłowych, napój

Kolacja: polędwica (...), chleb, margaryna, herbata

- Dla normy (...):

Śniadanie: zupa mleczna z kaszą m., jabłko, ser żółty, jogurt naturalny, chleb, margaryna, herbata

Obiad: zupa jarzynowa, pulpet w sosie koperkowym, ziemniaki, surówka z buraczków ćwikłowych, herbata

Kolacja: polędwica (...), jabłko, chleb, margaryna, herbata

- Dla normy (...):

Śniadanie: zupa mleczna z kaszą m., jabłko, cukier, ser żółty, jogurt naturalny, chleb, margaryna, herbata

Obiad: zupa jarzynowa, pulpet w sosie koperkowym, ziemniaki, surówka z buraczków ćwikłowych, herbata

Kolacja: polędwica (...), jabłko, chleb, margaryna, herbata

- Dla normy (...):

Śniadanie: zupa mleczna z kaszą m., marmolada, chleb, margaryna, herbata

Obiad: zupa grochowa, ryba smażona, ziemniaki, surówka z buraczków ćwikłowych, napój

Kolacja: serek darek, chleb, margaryna, herbata

- Dla normy Pw:

Śniadanie: zupa mleczna z kaszą m., marmolada, chleb, margaryna, herbata

Obiad: zupa grochowa, ryba smażona, ziemniaki, surówka z buraczków ćwikłowych, napój

Kolacja: serek darek, chleb, margaryna, herbata

- Dla normy (...):

Śniadanie: zupa mleczna z ryżem, jabłko, ser żółty, jogurt naturalny, wafle ryżowe, margaryna, herbata

Obiad: zupa jarzynowa, pulpet w sosie koperkowym, ziemniaki, surówka z buraczków ćwikłowych, herbata

Kolacja: polędwica (...), jabłko, wafle ryżowe, margaryna, herbata

W losowo wybranym dniu 10 marca 2018 r. przygotowano następujące posiłki:

- Norma P

Śniadanie: parówki drobiowe z ketchupem, chleb, margaryna, herbata

Obiad: barszcz biały, bigos popularny, ziemniaki, napój

Kolacja – mielonka tyrolska, chleb, margaryna, herbata

Wartość energetyczną posiłków z tego dnia wyniosła (...), 48 kilokalorii.

Koszt posiłku – 4,14 zł (minimalna stawka dzienna: 4,00 zł).

- Norma (...)

Śniadanie: polędwica (...), chleb, margaryna, herbata

Obiad: kapuśniak, gołąbki w sosie pomidorowym, ziemniaki, napój

Kolacja: mielonka tyrolska, chleb, margaryna, herbata

Wartość energetyczną posiłków z tego dnia wyniosła (...), 13 kilokalorii.

Koszt posiłku – 5,25 zł. (minimalna stawka dzienna: 4,80 zł).

- Norma (...)

Śniadanie: polędwica (...), jabłko, chleb, margaryna, herbata

Obiad: kapuśniak, gołąbki w sosie pomidorowym, ziemniaki, herbata

Kolacja: mielonka tyrolska, jabłko, chleb, margaryna, herbata

Wartość energetyczna posiłków z tego dnia wyniosła 2750,79 kilokalorii.

Koszt posiłku – 6,06 zł. (minimalna stawka dzienna: 5,70 zł).

- Norma (...)

Śniadanie: polędwica (...), jabłko, chleb, margaryna, herbata

Obiad: kapuśniak, gołąbki w sosie pomidorowym, ziemniaki, herbata

Kolacja: mielonka tyrolska, jabłko, chleb, margaryna, herbata

Wartość energetyczna posiłków z tego dnia wyniosła (...), 73 kilokalorii.

Koszt posiłku – 6,07 zł. (minimalna stawka dzienna: 5,70 zł).

- Norma Pw

Śniadanie: jogurt naturalny, chleb, margaryna, herbata

Obiad: barszcz biały, bigos jarski, ziemniaki, napój

Kolacja: serek topiony, chleb, margaryna, herbata

Wartość energetyczna posiłków z tego dnia wyniosła (...), 24 kilokalorii.

Koszt posiłku – 4,48 zł. (minimalna stawka dzienna: 4,00 zł).

W zakładzie karnym funkcjonuje kantyna prowadzona przez (...) z siedzibą w K., Oddział w C., Czerwony (...), (...) (...) Ł. działająca na rzecz pomocy skazanym, co umożliwia osadzonym posiadającym środki finansowe na nabywanie dodatkowych artykułów żywnościowych, wyrobów tytoniowych, środków higieny itp. Zakupy dozwolone są w soboty w godzinach 7.30 – 16.50 z przerwą na obiad, osadzeni pracujący w soboty poza terenem jednostki mogą dokonywać zakupów w kantynie w niedzielę w godz. 15.30 – 16.50. Ceny sprzedawanych tu produktów były okresowo kontrolowane przez administrację tutejszej jednostki penitencjarnej i nie stwierdzono aby były one zawyżane. W kwietniu 2018 r. administracja zakładu dokonała ostatniej kontroli cen produktów znajdujących się w kantynie. Kontrolą objęto wybrane produkty kupowane przez osadzonych i ich rodziny.

Ceny wybranych produktów w kantynie kształtują się następująco:

Jak wynika z powyższego zestawienia, ceny produktów w kantynie nie budzą większych zastrzeżeń i nie różnią znacznie się od cen takich samych produktów w ogólnodostępnych lokalnych sklepach.

Opiekę medyczną nad osadzonymi sprawuje Ambulatorium z Izbą (...) Zakładu Karnego w G.. Ambulatorium to składa się

z gabinetu lekarskiego, stomatologicznego, zabiegowego, dyżurki pielęgniarek oraz izby chorych przeznaczonej dla jednej osoby. Ambulatorium wyposażone jest w podstawowy sprzęt medyczny niezbędny do jego prawidłowego funkcjonowania. Apteczki pierwszej pomocy znajdują się u każdego oddziałowego, w bloku żywnościowym, w warsztatach, budynku administracyjnym oraz na punkcie dowodzenia. Obsadę ambulatorium stanowi lekarz ogólny, lekarz stomatolog zatrudniony na 1/2 etatu i dyplomowani pielęgniarka i pielęgniarz. Oprócz stomatologa pozostały personel medyczny stanowią funkcjonariusze służby więziennej.

W 2017r. w ramach umów kontraktowych w tutejszym Zakładzie Karnym zatrudniony był specjalista z dziedziny psychiatrii.

Ambulatorium jest czynne w dni powszednie od 7.30 do 15.30. Od 1 stycznia 2018r. do 31 marca 2018 r. lekarz ogólny udzielił 2059 porad, zaś stomatolog przyjął 109 pacjentów. W 2014r. lekarza ambulatorium przyjął (...) skazanych, stomatolog - 518, w 2015r. odpowiednio: (...) pacjentów u lekarza POZ, 497 - u stomatologa, w 2016r.- (...) u lekarza ambulatorium i 434 u lekarza dentystry, w 2017r. – odpowiednio (...) i 457 . W razie potrzeby osadzeni konsultowani są przez lekarzy specjalistów. Konsultacje psychiatryczne odbywały się głównie w Areszcie Śledczym

w B. lub w tutejszym Zakładzie Karnym: w 2014r. w AŚ odbyły się 4 takie konsultacje, w 2015r. – 9, w 2016r. - 4, w 2017r. – 6, natomiast

dzięki zatrudnieniu lekarza psychiatry w ramach rezerwy celowej w 2017r.

w jednostce macierzystej skonsultowano 63 osoby.

W 2014r. w Areszcie Śledczym w B. odbyło się 23 konsultacji okulistycznych, w 2015r.- 7, w 2016r. - 24, w 2017r. - 20, do 31.03.2018r. –

13 konsultacji okulistycznych. Specjalista dermatolog w Areszcie Śledczym w B. przyjął 14 skazanych z tutejszego ZK w 2014r., w 2015r. - 8 osób, w 2016r. - 10 osób, w 2017r. - 4 osoby, w 2018r. – do 31.03.2018r.- 8 skazanych.

Skazani z tutejszego ZK byli konsultowani kardiologicznie głównie także w Areszcie Śledczym w B.. W 2014r. odbyła się 1 taka konsultacja, w 2015r. - 9, w 2016r. - 4, od 2017r. – 3 osoby.

Chirurg w AŚ w B. udzielił w 2014r. 7 porad dla skazanych z tutejszego ZK, od 2015r. skazano konsultowani są chirurgicznie głównie na wolności. Dodatkowo w 2014 roku 2 osadzonych było skonsultowanych chirurgicznie w Areszcie Śledczym W. – M..

Specjalista neurolog w 2014 r. przyjął w AŚ w (...) skazanych, w 2015r. - 10, w 2016r. - 14, w 2017r. - 27, w 2018r. do dnia 31.03.2018r. odbyło się 9 takich konsultacji. Dermatolog w AŚ B. w 2014r. przyjął 12 osadzonych z ZK G., w 2015r. - 8, w 2016r. - 10, w 2017r. - 4, w 2018r. do 31.03.2018r.- 8. Laryngolog w Areszcie Śledczym w B. skonsultował w 2014r. - 5 skazanych z tutejszego ZK, w 2015r. - 6, w 2016r. - 9, w 2017r. 2 osoby.

W Areszcie Śledczym w B. w 2014r. skonsultowano ortopedycznie 8 osób, w 2015r. - 8, w 2016r. - 8, w 2017r. - 14, w 2018r. do 31.03.2018r. - 3 osoby. W poza więziennej służbie zdrowia wykonano w 2014r. wykonano 34 badań konsultacyjnych, w 2015r. - 45, w 2016r. - 32, w 2017r. – 47 badań konsultacyjnych. W 2014r. 1 osadzony był hospitalizowany

w szpitalu więziennym w B., w 2015r.- 1 skazany był przewieziony do szpitala więziennego w G., w 2016r. 1 osadzony był hospitalizowany w Oddziale Wielospecjalistycznym w G., 2 - w szpitalu więziennym w B., gdzie mieści się Oddział Chirurgiczny, w 2017r. w szpitalach więziennych nie było hospitalizacji, podobnie do 31.03.2018r. żaden osadzony nie został przewieziony do szpitali więziennych. W poza więziennych szpitalach w 2014r. nie był hospitalizowany żaden osadzony, w 2015r. – 8 osadzonych (szpitale w Z., w Ł., w B. i w W. Mazowieckiem), w 2016r.- 6 skazanych było hospitalizowanych w Szpitalu w Z., w 2017r.- 2 skazanych (Szpital w Z. i w Ł.). Do dnia 31.03.2018r. 3 osadzonych było hospitalizowanych w szpitalach poza więziennych (w Ł. i w C..)

W przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia do osadzonych wzywano karetkę Pogotowia (...). W 2014r. - karetka do tutejszego zakładu karnego była wzywana 6 razy, w 2015r. -13 razy, w 2016r. - 22 razy,

w 2017r. – 15 razy, do końca marca b.r. - 7 razy. Nie odnotowano zgonów i samouszkodzeń. Aktualnie wydawane są 31 diet leczniczych, w tym 3 diety cukrzycowe dla chorych na cukrzycę leczoną insuliną, 3 diety dla pacjentów chorujących na cukrzycę leczoną tabletkami, 1 dieta bezglutenowa.

Do tutejszego zakładu karnego trafiają osadzeni z innych jednostek penitencjarnych, gdzie przechodzą wstępne badania lekarskie i badanie rtg klatki piersiowej. Niemniej każdy przetransportowany do ZK w G. zostaje zbadany przez lekarza w jak najszybszym terminie. Badania lekarskie przeprowadzane są także przed przetransportowaniem, zwolnieniem, zastosowaniem środka przymusu bezpośredniego po każdych 24 godzinach oraz po zakończeniu jego stosowania.

Zaopatrzenie w leki dokonywane jest za pośrednictwem Apteki (...) Aresztu Śledczego w B. na podstawie receptariusza. Recepty wystawione przez lekarzy poza więziennej służby zdrowia są bezpośrednio realizowane w aptekach lub też zamawiane w Aptecze (...).

Realizując § 35 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności, funkcjonariusz lub pracownik służby zdrowia wraz z funkcjonariuszem lub pracownikiem działu kwatermistrzowskiego kontroluje stan sanitarny zakładu karnego. Na tej podstawie dokonywane są wpisy w tzw. Paszporcie sanitarnym. Z jego treścią zapoznaje się dyrektor zakładu karnego, co potwierdza własnoręcznym podpisem i wydaje ewentualnie zalecenia skierowane do odpowiedniego działu. Wykonanie zalecenia odnotowuje się w Paszporcie sanitarnym. Ostatni przegląd miał miejsce w dniu 30 marca 2018 r.

Zakład Karny w G. jest poddawany kontroli przez Sanepid. Ostatnia kontrola miała miejsce w dniu 26 września 2017r.

W mojej ocenie warunki bytowe, opieka lekarska i stan sanitarny w ZK - jak wynika z powyższego - są na właściwym poziomie. Zdeterminowane są one w oczywisty sposób ograniczonymi możliwościami finansowymi, niemniej jednak - dostępność do lekarzy

i możliwości leczenia dla wielu osadzonych jest wręcz większa niż, kiedy pozostawali na wolności. Nierzadko wykorzystują to prezentując niezwykle roszczeniowe postawy i domagając się leczenia dawnych, zaniedbywanych uprzednio schorzeń.

16). Prawdliwość i terminowość załatwiania próśb, skarg i wniosków skazanych.

Od wejścia w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 sierpnia 2003 r. w sprawie załatwiania wniosków, skarg i próśb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (tj. Dz. U. 2013 r. poz. 647) powyższy akt prawny stanowi podstawowe źródło wiedzy regulujące omawiane zagadnienie w ZK w G.. Przytaczane powyżej rozporządzenie określa procedurę tematyki skargowej związanej z działalnością jednostek penitencjarnych, a także normuje kwestie związane z rozpoznawaniem i wydawaniem decyzji w sprawie próśb i wniosków. Ponadto, głównie przy załatwianiu próśb dotyczących osadzonych ma zastosowanie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2010 r. w sprawie trybu składania oraz wzoru wniosku o udzielenie informacji lub udostępniania danych osobowych o osobie obecnie lub uprzednio pozbawionej wolności w areszcie śledczym lub zakładzie karnym (Dz. U. 2010 r. Nr 143, poz. 965). Ewidencjonowanie skarg, próśb i wniosków zgodnie § 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 sierpnia 2003 r. oraz Instrukcją dla użytkownika Modułu (...) Centralnej Bazy Danych Osób Pozbawionych Wolności N..NET, wydaną przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, odbywa się odpowiednio z wykorzystaniem dzienników skarg, wniosków i próśb, skorowidzów alfabetycznych oraz w przypadku skarg również z wykorzystaniem funkcji modułu prawnego Centralnej Bazy Danych Osób Pozbawionych Wolności N.. NET.

W 2014 roku do Zakładu Karnego w G. wpłynęło 9 skarg. Ilościowa tematyka w/w przedstawiała się następująco:

- inne, dot. działania komisji penitencjarnej – 1;
- pozbawienie lub ograniczenie zakupów – 1;
- sporządzenie wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej – 1;
- inne, dot. przetransportowania – 1;
- inne formy niewłaściwego traktowania przez funkcjonariuszy – 3;
- inne, dot. przepustek lub zezwoleń – 1;
- zapewnienie bezpieczeństwa – 1;
- wynagrodzenie za pracę – 1;
- sporządzenie zaświadczenia dot. zatrudnienia – 1;
- nieprzestrzeganie uprawnień pracowniczych – 1;
- brak pracy, pozbawienie pracy – 1;
- sposób załatwienia prośby – 1.

W roku 2014 do Zakładu Karnego w G. wpłynęło 91 próśb dotyczących osadzonych, w ilości i tematyce przedstawionej poniżej:

- 37 próśb dotyczyło przetransportowania do innej jednostki organizacyjnej lub do Zakładu Karnego w G.;
- 5 próśb dotyczyło udzielenia informacji;
- 49 próśb zakwalifikowano do kategorii inne (np. zaświadczenia, przepustki)

Jak wynika z ewidencji z 2015 roku w jednostce odnotowano wpływ 12 skarg. Tematyka skarg załatwionych w okresie sprawozdawczym, z uwzględnieniem ilości zarzutów, dotyczyła poniższych zagadnień:

- decyzje klasyfikacyjne – 6;
- sporządzenie wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej – 3;
- inne, dot. karania dyscyplinarnego – 2;
- inne, dot. opieki zdrowotnej – 3 ;
- niewłaściwe leczenie – 3;
- zezwolenie na opuszczenie zakładu w trybie losowym – 1;
- inne, dot. pomocy postpenitencjarnej – 1;
- znęcanie się – 1;
- brak pracy/pozbawienie pracy – 1;
- nieprzestrzeganie uprawnień pracowniczych – 1;
- pobicie przez współosadzonego – 1.

W roku 2015 do ZK w G. wpłynęło 107 próśb dotyczących osadzonych lub zawierające sprawy związane z osobami odbywającymi karę, w ilości i tematyce przedstawionej poniżej:

- 41 próśb dot. przetransportowania do innej jednostki penitencjarnej lub do ZK w G.;
- 7 próśb dot. udzielenia informacji;
- 59 prośby zakwalifikowano do kategorii „inne”,(zaświadczenia, przepustki).

Statystyki dotyczące 2016 roku przedstawiają się odpowiednio:

Odnotowano wpływ 11 skarg, których tematyka /zarzuty/ przedstawia się następująco:

- decyzje klasyfikacyjne – 5;
- sporządzenie wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej – 3;
- inne dot. karania dyscyplinarnego – 2;
- inne formy niewłaściwego traktowania-2;
- prawidłowość sporządzenie opinii – 1;
- przez dyrektora zk/aś-1;
- zaniechanie określonego działania – 1;
- inne dot. warunków bytowych-1;
- warunki panujące w pomieszczeniach mieszkalnych-1;
- inne dot. działania komisji penitencjarnej-1;
- umieszczenie w celi izolacyjnej-2;

-pozbawienie diety-1.

Odnotowano wpływ 66 próśb o następującej tematyce:

-24 próśby dot. przetransportowania do innej jednostki organizacyjnej lub do ZK w G.;

-19 próśb dot. udzielenia przepustki/zezwoleń na czasowe opuszczenie jednostki

-23 próśby zakwalifikowano do kategorii inne np. zaświadczenia, udzielenie informacji

Statystyki dotyczące 2017 roku przedstawiają się odpowiednio:

Odnotowano wpływ 14 skarg, których tematyka /zarzuty/ przedstawia się następująco:

-decyzje klasyfikacyjne – 2;

-sporządzenie wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej – 5;

-inne formy niewłaściwego traktowania przez funkcjonariuszy i pracowników SW – 3;

-zaniechanie określonego działania- 4;

-warunki panujące w pomieszczeniach mieszkalnych-1;

-inne dotyczące działania komisji penitencjarnej-5;

-umieszczenie w celi izolacyjnej-1;

Odnotowano wpływ 62 próśb o następującej tematyce:

-23 próśby dot. przetransportowania do ZK w G.;

-7 próśb dot. udzielenia przepustek/zezwoleń na czasowe opuszczenie jednostki

-32 próśby zakwalifikowano do kategorii inne np. zaświadczenia, przepustki.

Statystyki dotyczące 2018 roku przedstawiają się odpowiednio:

Odnotowano wpływ 6 skarg, których tematyka /zarzuty/ przedstawia się następująco:

-zezwoleń na opuszczenie zakładu w trybie losowym – 4;

-warunki panujące w pomieszczeniach mieszkalnych-1;

-niewłaściwa opieka medyczna-1

Odnotowano wpływ 20 próśb o następującej tematyce:

-9 próśb dot. przetransportowania do ZK w G.;

-11 próśb dot. udzielenia przepustek/zezwoleń na czasowe opuszczenie jednostki, wydawania zaświadczeń , kart pracy i udzielenia informacji.

Prowadzona dokumentacja będąca przedmiotem kontroli, tj. lata 2014 – do dnia kontroli potwierdza właściwe stosowanie obowiązujących przepisów normujących zagadnienie załatwiania skarg, próśb i wniosków. Nie budzi zastrzeżeń prawidłowość,

skuteczność i terminowość załatwionych skarg i prośb. Nie odnotowano przypadku przekroczenia terminu załatwienia sprawy. Nie odnotowano również skarg zasadnych.

Zakład Karny w G. jest przykładem jednostki, w której w celu wyeliminowania przyczyn oraz źródeł skarg stosowane są działania mające charakter prewencji ogólnej, jak również prewencji indywidualnej. Działania te mają w znacznym stopniu zapobiegać i eliminować zdarzenia, których następstwem są skargi osadzonych. Prowadzone działania stanowią przedsięwzięcia, które mają zapewnić prawidłową działalność jednostki, na każdym odcinku jej funkcjonowania, a tym samym eliminować i przeciwdziałać ewentualnym nieprawidłowościom przy realizacji nałożonych zadań. Powyższe działania mają zastosowanie do całej populacji osadzonych, do każdego z osobna (działania indywidualne z wykorzystaniem informacji o danym osadzonym), jak również w stosunku do funkcjonariuszy i pracowników.

Stojąc na stanowisku, iż zapobieganie przynosi efekty w postaci zmniejszonej liczby wpływających skarg w Zakładzie Karnym w G. prowadzone są następujące działania:

- 1) co najmniej raz w miesiącu odbywają się odprawy penitencjarno – ochronne, na których w przypadku wzrostu skarg omawiana jest szeroko rozumiana profilaktyka skargowa, przedstawiane są problemy osadzonych oraz propozycje ich rozwiązań, a także działania ukierunkowane na usprawnienie organizacji pracy oraz współpracy działów penitencjarnego i ochrony, omawiane są przypadki skazanych, którzy wymagają szczególnej uwagi oraz indywidualnego oddziaływania;
- 2) systematyczne wizytowanie oddziałów mieszkalnych przez kierownictwo jednostki, które ma skutkować sprawnym i niezwłocznym rozstrzygnięciem wielu roszczeniowych i spornych spraw osadzonych;
- 3) upowszechnia się wśród osadzonych przepisy normujące wykonywanie kary pozbawienia wolności oraz obejmuje się wzmożoną opieką wychowawczą i psychologiczną osoby wykazujące postawy roszczeniowe;
- 4) prowadzona jest wzmożona kontrola w poszczególnych działach przez kierowników działów i dyrektora jednostki;
- 5) częste wizytacje oddziałów i cel mieszkalnych przez funkcjonariuszy: służby zdrowia oraz działu kwatermistrzowskiego, których głównym celem jest kontrola stanu czystości i wyposażenia ww. pomieszczeń;
- 6) bieżące rozwiązywanie problemów zgłaszanych przez osadzonych w trakcie wizytacji cel przez kierownictwo jednostki, jak również na odprawach penitencjarno - ochronnych;
- 7) bieżące realizowanie należnych osadzonym uprawnień takich jak: opieka zdrowotna, opiniowanie, załatwianie prośb, udzielanie informacji o przysługujących uprawnieniach oraz w innych sprawach przez nich zgłaszanych;
- 8) systematycznie prowadzona praca rozpoznawcza wychowawców i oddziałowych pozwalająca dostrzegać i rozwiązywać problemy w zarodku.

17). Kolejność wykonywania orzeczeń, jak również prawidłowość zawiadamiania o przystąpieniu do wykonywania orzeczenia lub o braku możliwości przystąpienia do jego wykonywania oraz przesyłania obliczenia kary.

Dokonując przeglądu akt ewidencyjnych nie stwierdzono przypadku, aby kolejność wykonywania orzeczeń była nieprawidłowa. Mianowicie w sytuacji skazania tego samego osadzonego na kilka kar pozbawienia wolności, do dnia 31.12.2011r. kary wykonywane były w kolejności uprawomocnienia się orzeczeń zgodnie z treścią art. 80 § 1 kkw. Od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011r. o zmianie ustawy – Kodeks Karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 240, poz.1431) tj. od 1 stycznia 2012r. zgodnie z treścią znowelizowanego art. 80 §1 kkw kary wykonywane są w takiej kolejności, w jakiej wpłynęły do wykonania orzeczenia, którymi wymierzono te kary. Zastępcze kary pozbawienia wolności oraz zastępcze kary aresztu za nieuiszczoną grzywnę wykonywane są w ostatniej kolejności.

Prawidłowa, jak wynika z badanych akt, jest również praktyka zawiadamiania właściwych sądów o wprowadzeniu do wykonania orzeczenia poprzez przesyłanie sądom obliczeń kar.

18). Prawidłowość i terminowość realizacji świadczeń alimentacyjnych oraz innych należności stwierdzonych tytułem wykonawczym.

Wynagrodzenia osadzonych dział finansowy ewidencjonuje na podstawie otrzymanych list wynagrodzeń. Listy płac osadzonych zatrudnionych w jednostce wpływają do działu finansowego do dnia 5 dnia roboczego każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Rozliczenia list płac dokonuje depozytor w szczególności :

- potrąceń, o których mowa w art. 125 par. 1 i art. 143 par. 1 pkt 7 k.k.w.;
- potrąceń z tytułu ubezpieczeń społecznych z zastrzeżeniem par. 26 ust. 2 oraz par. 27 ust. 2;
- przypadającego wynagrodzenia

Depozytor dokonuje rozliczenia wynagrodzenia przypadającego poprzez ustalenie :

- zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych
- potrąceń o których mowa w art. 126 par.1 k.k.w.
- potrąceń z tytułu zajęć egzekucyjnych lub innych tytułów wykonawczych
- pozostającej do dyspozycji osadzonego.

Środki pieniężne uzyskane z potrąceń o których mowa w art. 125 par. 1 i art. 143 par. 1 pkt. 7 k.k.w. dział finansowy przekazuje właściwym podmiotom do końca miesiąca, w którym nastąpił wpływ środków z tytułu wynagrodzenia, natomiast zaliczki na podatek dochodowy przekazuje w terminach określonych w Ustawie z dnia 26 lipca 1991 o podatku dochodowym od osób fizycznym (Dz.U. 2018 poz. 200) oraz składki na ubezpieczenia społeczne zgodnie z Ustawą z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2016poz. 693).

Lista płac za osadzonych zatrudnionych w jednostce za miesiąc luty 2018r., wpłynęła do działu finansowego w terminie określonym w rozporządzeniu tj. w dniu 7 marca 2018r. Dokument spełnia wymogi listy płac określone przez rozporządzenie depozytowe. Lista została prawidłowo sprawdzona i zatwierdzona zgodnie z przepisami wewnętrznymi obowiązującymi w jednostce. Na liście znajduje się 35 osadzonych, których wynagrodzenie naliczono zgodnie z kartami pracy. Depozytor działu finansowego rozliczył wynagrodzenie w dniu 7 marca 2018r. Losowo sprawdzono prawidłowość rozliczenia wynagrodzenia przysługującego i przypadającego następujących osadzonych IDO: (...), (...), (...), (...).

Wynagrodzenia zostały prawidłowo rozliczone i zaewidencjonowane na karcie depozytowej część III.

Potrącenia wynikające z listy płac zostały przekazane właściwym podmiotom w terminach określonych we właściwych przepisach. Składki na ubezpieczenia społeczne przekazano na właściwy rachunek w dniu 5 marca 2018r. kwota - 11.572,22zł.; na podatek dochodowy w dniu 9 marca kwota – 2.544,00zł. ; Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Fundusz (...) w dniu 9 marca 2018 w wysokości 3.235,41zł. ; Fundusz (...) Skazanych oraz (...) Przywieszennych Zakładów Pracy w dniu 28 marca 2018r. w wysokości 20.798,87 zł.

19). Przestrzeganie przepisów o bezpieczeństwie w zakładzie karnym, w tym przepisów dotyczących użycia broni, siły fizycznej i środków przymusu bezpośredniego.

Przepisy dotyczące użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej są znane dla wszystkich funkcjonariuszy ZK co potwierdziły liczne inspekcje i kontrole przełożonych. Systematycznie, zgodnie z zatwierdzonymi planami są przeprowadzane szkolenia działowe jak i ogólnozakładowe, gdzie omawia się powyższą tematykę.

W latach 2014 – 2018 (do kwietnia) w Zakładzie Karnym w G. odnotowano jeden przypadek stosowania środków przymusu bezpośredniego. W dniu 26.06.2016 r. wobec skazanego, który niszczył mienie zakładu zastosowano celę zabezpieczającą. Podczas

doprowadzania stosowano siłę fizyczną oraz kajdanki. Użycie tych środków w mojej ocenie było jak najbardziej zasadne. W omawianych latach nie użyto i nie stosowano broni palnej.

20). Prawidłowość postępowania administracji zakładu karnego w razie ujawnienia popełnienia przestępstwa, a także w wypadkach buntów, samouszkodzeń i zgonów.

Typ zakładu karnego otwarty i półotwarty determinuje stopień i rodzaj zabezpieczenia, toteż przepisy o bezpieczeństwie muszą być realizowane przede wszystkim poprzez odpowiednie rozeznanie, właściwe klasyfikowanie osadzonych i ich rozmieszczanie wewnątrz zakładu. Oczywiście w tutejszej jednostce penitencjarnej nie ma osób wymagających wzmocnionej ochrony ani niebezpiecznych. Mimo tego, zapewnienie bezpieczeństwa nie jest bezproblemowe, a to z powodu zbyt małego zatrudnienia kadrowego funkcjonariuszy oraz niedoskonałości zabezpieczenia technicznego.

Dział ochrony liczy aktualnie 36 funkcjonariuszy. Pełnią oni służbę w systemie jednozmianowym i w systemie czterozmianowym. Liczba funkcjonariuszy w dziale ochrony od roku 2014 zwiększyła się o 4 etaty. Jednakże obsada i ilość funkcjonariuszy w dziale ochrony jest niewystarczająca.

W jednostce w latach 2015 – 2018 odnotowano 13 zdarzeń nadzwyczajnych:

Rok 2015.

- Bójka lub pobicie, pkt 11, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r.
- Bójka lub pobicie, pkt 11, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r
- Bójka lub pobicie, pkt 11, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r

Rok 2016

- Bójka lub pobicie, pkt 11, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r
- Samowolne oddalenie się osoby pozbawionej wolności w trakcie pobytu poza terenem jednostki organizacyjnej w systemie bez konwojenta, pkt 15, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r
- Bójka lub pobicie, pkt 11, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r
- Samowolne oddalenie się osoby pozbawionej wolności w trakcie pobytu poza terenem jednostki organizacyjnej w systemie bez konwojenta, pkt 15, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r
- Ujawnienie przedmiotu niebezpiecznego lub niedozwolonego na terenie jednostki organizacyjnej, pkt 16, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r

Rok 2017

- Bójka lub pobicie, pkt 11, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r
- Samowolne oddalenie się osoby pozbawionej wolności w trakcie pobytu poza terenem jednostki organizacyjnej w systemie bez konwojenta, pkt 15, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r
- Samowolne oddalenie się osoby pozbawionej wolności w trakcie pobytu poza terenem jednostki organizacyjnej w systemie bez konwojenta, pkt 15, załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r
- Zakłócenie funkcjonowania jednostki, zagrożenie zewnętrzne pkt 1 e) załącznik nr 1, wykaz zdarzeń, zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW z dnia 29.11.2013r
- Niepowrót z zezwolenia na opuszczenie jednostki organizacyjnej.

21). Zakres, terminowość i trafność podejmowanych czynności mających na celu przygotowanie skazanego do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

22). Udzielanie pomocy postpenitencjarnej, zwłaszcza w zakresie uzyskania przez skazanego dokumentów tożsamości, znalezienia pracy i zakwaterowania po zwolnieniu z zakładu karnego, a także pomocy w ustaleniu niezdolności do pracy i prawa do renty z tytułu tej niezdolności.

W celu przygotowania skazanego do życia po zwolnieniu w jednostce podejmowanych jest szereg działań, poczynając od redukcji stwierdzonych deficytów, poprzez osiąganie celów wykonania kary pozbawienia wolności- o czym była mowa wcześniej.

Jednym z działań podejmowanych przez administrację zakładu karnego dla przygotowania skazanych do życia po zwolnieniu są kursy aktywnego poszukiwania pracy w ramach zajęć klubu pracy, o czym wspomniano już wcześniej. Prowadzą je zarówno wychowawcy działu penitencjarnego, jak i doradcy zawodowi Ochotniczych Hufców Pracy. Zajęcia obejmują od 20 do 40 godzin, w trakcie których uczestnicy nabywają tu umiejętności pisania życiorysów, listów motywacyjnych, prowadzenia rozmowy z pracodawcą, właściwego prezentowania siebie i swoich umiejętności, a także zdobywają wiedzę między innymi o działających urzędach pracy, aktualnych ofertach pracy. Podkreślić jeszcze należy, że w ramach zawartych porozumień co najmniej jeden raz w roku organizowane są spotkania skazanych z przedstawicielem Centrum (...) w Ł.. Ponadto skazani są obejmowani szkoleniem kursowym, o którym również była mowa wcześniej.

Na pół roku przed przewidywanym warunkowym zwolnieniem lub przed wykonaniem kary stosownie do art. 164 kkw komisja penitencjarna może ustalić okres niezbędny mu na przygotowanie do życia po zwolnieniu. W 2014 r. okres taki ustalono 11 skazanym, w 2015 r. okres taki ustalono 18 skazanym, w 2016 r. okres taki ustalono 4 skazanym, w 2017 r. okres taki ustalono 5 skazanym. W bieżącym roku okres taki ustalono 1 skazanemu. Spadek danych jest spowodowany coraz większą ilością osadzonych z bardzo krótkimi wymiarami kar, których sytuacja osobista, prawna i rodzinna powoduje, że nie wymagają oni tej formy przygotowania i oddziaływań.

Wychowawcy w celu weryfikacji potrzeb postpenitencjarnych skazanego zgodnie z § 46 Zarządzenia nr 19/16 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dn. 14 kwietnia 2016 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych oraz oddziałów penitencjarnych nie później niż 6 miesięcy przed przewidywanym terminem warunkowego zwolnienia lub przed zakończeniem odbywania przez niego kary pozbawienia wolności przeprowadzają ze skazanymi rozmowy w celu uaktualnienia potrzeb w zakresie przygotowania ich do zwolnienia. W trakcie tych rozmów ustalają potrzeby w zakresie środków finansowych, posiadanej odzieży i obuwia stosownych do opuszczenia jednostki, posiadania mieszkania, kontaktów z osobami bliskimi mogącymi udzielić pomocy osadzonemu po opuszczeniu jednostki penitencjarnej, stanu zdrowia w celu ewentualnie uzyskania świadczeń rentowych, możliwości zatrudnienia itp. Bezpośrednio przed zwolnieniem dane te są weryfikowane. Jeżeli sytuacja zwalnianego tego wymaga zawiadamiany jest o tym właściwy dla jego miejsca zamieszkania ośrodek pomocy społecznej. Nadto zwalniani z ZK wymagający wsparcia otrzymują zapomogi bezzwrotne oraz świadczenia rzeczowe. Osadzonemu udziela się też pomocy w wyrobieniu dowodu osobistego.

Reasumując należy stwierdzić, iż środki pieniężne, jakimi jednostka dysponowała w latach ubiegłych i w roku bieżącym były wystarczające oraz rozdzielane były w sposób właściwy i racjonalny.

W trakcie wizytacji rozmawiałem z osadzonymi w ich miejscu zakwaterowania i pracy (cele 118, 214, 203, 303, 313, kuchnia więzienna, skazani zatrudnieni jako pomoc konserwatora). IDO skazanych, z którymi przeprowadziłem rozmowę: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) (obywatel Białorusi), (...). Skazani w rozmowie ze mną nie zgłaszali jakichś poważniejszych problemów. Podnoszony był przede wszystkim problem związany z pracą / oby była tylko w dalszym ciągu praca/. Przeważnie do końca kary nie wiele tym skazanym już zostało. Jeden z nich skazany na karę 25 lat pozbawienia wolności był w trakcie malowania obrazu farbą olejną na płótnie /malował portret Marszałka J. P. /. W rozmowie ze mną wyrażał raczej skruchę, podniósł fakt popełnienia przez siebie olbrzymiego błędu w życiu za co musi pokutować nie tylko sam ale i rodzina. Skazani z którymi przeprowadziłem rozmowę nie zgłosili do mnie jakichkolwiek skarg na postępowanie i działanie administracji tego zakładu.

V. Zalecenia powizytacyjne.

Wyniki przeprowadzonej wizytacji obejmującej pełen zakres zagadnień określonych w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie szczególnego zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego pozwalają na bardzo wysoką i pozytywną ocenę działań administracji Zakładu Karnego w G..

Nie stwierdzono żadnych istotnych uchybień w zakresie czynności administracyjnych wykonywanych przez funkcjonariuszy jednostki, ani też w ich merytorycznej pracy penitencjarnej. Należy zwrócić uwagę na właściwą atmosferę panującą w jednostce oraz poprawne stosunki między administracją zakładu karnego, a skazanymi. Ponadto - odpowiednie warunki bytowe oraz rozwiązania organizacyjne sprawiają, iż faktycznie przestrzegane są tu prawa osadzonych, a przy tym należycie egzekwowane ich obowiązki. Na podkreślenie zasługuje również ogromna inicjatywa dyrektora tejże jednostki penitencjarnej w pozyskiwaniu licznych instytucji, organizacji i stowarzyszeń służących pomocą w readaptacji skazanych. Realizacja zawartych z nimi porozumień pozwala znacznie rozszerzać możliwości działania w zakresie kształcenia skazanych, ich zatrudnienia oraz przygotowania do życia na wolności, jak również organizacji ich czasu wolnego.

W celu jeszcze lepszego funkcjonowania Zakładu Karnego w G. zaleca się:

1. Za priorytetowe w dalszym ciągu uważam podejmowanie przez Dyrektora Zakładu Karnego czynności zmierzających do zapewnienia aby powierzchnia w celi mieszkalnej na jednego skazanego wynosiła nie mniej niż 3 metry kwadratowe / art.110 § 2 kkw /.
2. Podtrzymywać prawidłową w mojej ocenie dotychczasową praktykę aby czynności o jakich mowa w art.168 § 1 kkw były wykonywane z odpowiednim wyprzedzeniem.
3. Prowadzenie dokładnych badań osobo – poznawczych skazanych odbywających karę pozbawienia wolności, a w szczególności dążenie do dokładnego rozpoznania środowiska osadzonych w celu zmniejszania liczby zdarzeń będących wypadkami nadzwyczajnymi oraz dążenie do ich eliminacji.
4. W przypadku odbywania kary przez osoby niepełnosprawne intelektualnie i z zaburzeniami umysłowymi za niezbędne powinno być zapewnienie im opieki psychologiczno – psychiatrycznej.
5. Dążenie do tego aby w tym zakładzie karnym nie odbywały kary osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich z uwagi na nieprzystosowanie do tego budynku tej jednostki / mimo zakupienia schodolazu /.
6. Uznając pracę jako czynnik wysoce pożyteczny i jeden z najważniejszych i niezbędnych elementów resocjalizacji – dążyć do optymalnego zatrudnienia skazanych z zachowaniem zasady aby w pierwszej kolejności do odpłatnego zatrudnienia byli kierowani osoby zobowiązane do świadczeń alimentacyjnych, a także skazani mający trudną sytuację materialną, osobistą lub rodzinną o ile oczywiście posiadają one wymagane kwalifikacje i uprawnienia do wykonywania pracy na danym stanowisku. Popieram też w mojej ocenie przyjętą prawidłową praktykę aby w sytuacji odpłatnego zatrudnienia odpłatnego na terenie zakładu karnego, zatrudniać chociażby na części etatów celem umożliwienia spłat zadłużenia dla jak największej liczby skazanych.
7. Kontynuowanie dalszych działań do pozyskiwania nowych miejsc pracy dla skazanych, pomimo bardzo dobrych dotychczasowych wyników osiągniętych na tym odcinku.
8. W trakcie oddziaływań penitencjarnych nakłaniać skazanych do podejmowania nauczania i uczestniczenia w organizowanych kursach zawodowych, a także do odbywania kary w systemie programowanego oddziaływania.

Wyniki wizytacji stosownie do § 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie szczególnego zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego zostały omówione z Dyrektorem Zakładu Karnego w G. płk R. D. w dniu 7 maja 2018 r.

Stosownie do § 7 pkt 1 wyżej wymienionego rozporządzenia wyznaczam termin do 31 grudnia 2018 roku do poinformowania mnie o zakresie i sposobie wykonywania zaleceń powizytacyjnych.

7 maja 2018 r. Sporządził:

0.4.0.1. Sędzia Sądu Okręgowego w Łomży

Stanisław Guziejko